

Innst. 6 S

(2011–2012)

**Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen**

Prop. 1 S (2011–2012) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2011–2012) kap. 455

**Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2012,
kapitler under Justis- og politidepartementet mv. (rammeområde 5)**

Innhold

	Side
1. Innledning	5
2. Regjeringens budsjettforslag	5
3. Stortingets vedtak om rammesum	9
4. Komiteens merknader	9
4.1 Komiteens generelle merknader	9
4.2 Merknader fra de enkelte fraksjoner – partienes primære rammeforslag	11
4.2.1 Merknad fra Fremskrittspartiet	11
4.2.2 Merknad fra Høyre	12
4.3 Merknader til de enkelte kapitler	14
Kap. 61 Høyesterett	14
Kap. 400 Justisdepartementet	14
Kap. 3400 Justisdepartementet	16
Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene	16
Kap. 3410 Rettsgebyr	17
Kap. 411 Domstoladministrasjonen	17
Kap. 413 Jordskiftedomstolene	17
Kap. 3413 Jordskiftedomstolene	18
Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter	18
Kap. 430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	18
Kap. 3430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	22
Kap. 432 Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)	22
Kap. 3432 Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)	23
Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	23
Kap. 3440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	27
Kap. 441 Oslo politidistrikt	27
Kap. 3441 Oslo politidistrikt	28
Kap. 442 Politihøgskolen	28
Kap. 3442 Politihøgskolen	29
Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet	29
Kap. 446 Den militære påtalemyndighet	30
Kap. 448 Grensekommissæren	30
Kap. 450 Sivile vernepliktige	30
Kap. 451 Samfunnssikkerhet og beredskap	30
Kap. 3451 Samfunnssikkerhet og beredskap	32
Kap. 452 Sentral krisehåndtering	32
Kap. 455 Redningstjeneste	32
Kap. 3455 Redningstjeneste	33
Kap. 460 Spesialenheten for politisaker	33
Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.	33
Kap. 467 Norsk Lovtidend	33
Kap. 468 Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker	33
Kap. 469 Vergemålsordningen	33
Kap. 470 Fri rettshjelp	33
Kap. 3470 Fri rettshjelp	34
Kap. 471 Statens erstatningsansvar	34
Kap. 472 Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	34
Kap. 473 Statens sivilrettsforvaltning	34
Kap. 3473 Statens sivilrettsforvaltning	34

	Side
Kap. 474 Konfliktråd	35
Kap. 3474 Konfliktråd	35
Kap. 475 Bobehandling	35
Kap. 476 Førstelinjerettshjelp	35
5. Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 5	35
6. Forslag fra mindretall	36
7. Komiteens tilråding	36

Innst. 6 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Prop. 1 S (2011–2012) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2011–2012) kap. 455

Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2012, kapitler under Justis- og politidepartementet mv. (rammeområde 5)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2012 under de kapitler som er fordelt til komiteen under rammeområde 5 ved Stortingets vedtak 12. oktober og 10. november 2011, jf. Innst. 1 S (2011–2012).

Komiteinnstillingen omfatter alle administrasjonsgrener under Justis- og politidepartementet med

unntak av kap. 480 Svalbardbudsjettet, kap. 456/3456 Direktoratet for nødkommunikasjon, samt kap. 490/3490 Utlendingsdirektoratet og kap. 491/3491 Utlendingsnemnda. Kap. 456/3456 inngår i rammeområde 17 (Transport- og kommunikasjon), kap. 480 inngår i rammeområde 4 (Utenriks), mens kap. 490/3490 og 491/3491 er en del av rammeområde 6 (Innvandring, regional utvikling og bolig).

2. Regjeringens budsjettforslag

Nedenfor følger en oversikt over bevilgningsforlaget under rammeområde 5 som det fremgår av Prop. 1 S (2011–2012) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2011–2012) kap. 455 fordelt på kapitler og poster.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 5

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
------	------	--------	----------------------------

Utgifter i hele kroner

Høyesterett

61	Høyesterett	80 808 000
1	Driftsutgifter	80 808 000

Justis- og politidepartementet

400	Justisdepartementet	350 103 000
1	Driftsutgifter	337 047 000
50	Norges forskningsråd	4 784 000
71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	8 272 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
410		Tingrettene og lagmannsrettene.....	1 699 361 000
	1	Driftsutgifter.....	1 630 386 000
	21	Spesielle driftsutgifter	68 975 000
411		Domstoladministrasjonen.....	70 237 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410 post 1</i>	70 237 000
413		Jordskiftedomstolene	215 003 000
	1	Driftsutgifter.....	206 311 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 692 000
414		Forliksråd og andre domsutgifter	179 142 000
	1	Driftsutgifter.....	137 923 000
	21	Spesielle driftsutgifter	41 219 000
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	3 579 754 000
	1	Driftsutgifter.....	3 392 123 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430 post 1</i>	71 306 000
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	21 364 000
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	72 000 000
	70	Tilskudd.....	22 961 000
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)	168 188 000
	1	Driftsutgifter.....	168 188 000
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	10 088 123 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	9 707 770 000
	21	Spesielle driftsutgifter	193 485 000
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	7 352 000
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	72 152 000
	60	Tilskudd til kommuner til SLT-tiltak	5 000 000
	70	Tilskudd.....	25 790 000
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	3 774 000
	73	Tilskudd til EUs yttergrensefond	72 800 000
441		Oslo politidistrikt	2 110 192 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	2 110 192 000
442		Politihøgskolen.....	505 783 000
	1	Driftsutgifter.....	505 783 000
445		Den høyere påtalemyndighet.....	142 356 000
	1	Driftsutgifter.....	142 356 000
446		Den militære påtalemyndighet.....	7 356 000
	1	Driftsutgifter.....	7 356 000
448		Grensekommissæren	5 559 000
	1	Driftsutgifter.....	5 559 000
450		Sivile vernepliktige	10 393 000
	1	Driftsutgifter.....	10 393 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
451		Samfunnssikkerhet og beredskap	580 127 000
	1	Driftsutgifter	570 065 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 679 000
	70	Overføringer til private	5 383 000
452		Sentral krisehåndtering	10 385 000
	1	Driftsutgifter	10 385 000
455		Redningstjenesten	911 075 000
	1	Driftsutgifter	781 299 000
	21	Spesielle driftsutgifter	16 857 000
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 647 000
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	13 984 000
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	92 288 000
460		Spesialenheten for politisaker	38 092 000
	1	Driftsutgifter	38 092 000
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m	978 386 000
	1	Driftsutgifter	978 386 000
467		Norsk Lovtidend	3 249 000
	1	Driftsutgifter	3 249 000
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker	14 427 000
	1	Driftsutgifter	14 427 000
469		Vergemålsordningen	62 419 000
	1	Driftsutgifter	62 419 000
470		Fri rettshjelp	686 469 000
	1	Driftsutgifter	6 191 000
	70	Fri sakførsel	459 922 000
	71	Fritt rettsråd	190 900 000
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak	29 456 000
471		Statens erstatningsansvar	133 642 000
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	103 842 000
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	29 800 000
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	422 086 000
	1	Driftsutgifter	45 608 000
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	376 478 000
473		Statens sivilrettsforvaltning	38 033 000
	1	Driftsutgifter	38 033 000
474		Konfliktråd	72 976 000
	1	Driftsutgifter	72 976 000
475		Bobehandling	81 275 000
	1	Driftsutgifter	72 785 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 490 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
476		Førstelinjerettshjelp	7 640 000
	1	Driftsutgifter	7 640 000
		Sum utgifter rammeområde 5	23 252 639 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3400		Justisdepartementet	1 153 000
	1	Diverse inntekter	90 000
	2	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	1 063 000
3410		Rettsgebyr	167 286 000
	1	Rettsgebyr	165 739 000
	3	Diverse refusjoner	1 547 000
3413		Jordskiftedomstolene	22 973 000
	1	Saks- og gebyrinntekter	14 199 000
	2	Sideutgifter	8 774 000
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	94 862 000
	2	Arbeidsdriftens inntekter	72 700 000
	3	Andre inntekter	20 100 000
	4	Tilskudd	2 062 000
3432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)	462 000
	3	Andre inntekter	462 000
3440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	1 352 888 000
	1	Gebyr - pass og våpen	261 600 000
	2	Refusjoner mv.	246 237 000
	3	Salgsinntekter	52 173 000
	4	Gebyr - vaktelskap	11 207 000
	6	Gebyr - utlendingssaker	111 650 000
	7	Gebyr - sivile gjøremål	670 021 000
3441		Oslo politidistrikt	31 428 000
	2	Refusjoner	25 817 000
	3	Salgsinntekter	217 000
	5	Personalbarnehage	5 394 000
3442		Politihøgskolen	21 682 000
	2	Diverse inntekter	11 592 000
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter	10 090 000
3451		Samfunnssikkerhet og beredskap	148 341 000
	1	Gebyr	125 950 000
	3	Diverse inntekter	22 391 000
3455		Redningstjenesten	21 697 000
	1	Refusjoner	21 697 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1
3470		Fri rettshjelp	2 340 000
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	2 340 000
3473		Statens sivilrettsforvaltning	5 000
	1	Diverse inntekter	5 000
3474		Konfliktråd	2 329 000
	2	Refusjoner	2 329 000
		Sum inntekter rammeområde 5	1 867 446 000
		Netto rammeområde 5	21 385 193 000

3. Stortingets vedtak om rammesum

Ved vedtak i Stortinget 24. november 2011 er netto utgiftsramme for rammeområde 5 endelig fastsatt til kr 21 390 193 000, jf. Innst. 2 S (2011–2012). De fremsatte bevilgningsforslag i innstillingen bygger på denne rammen, jf. Stortingets forretningsorden § 21.

4. Komiteens merknader

4.1 Komiteens generelle merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, Tore Hagebakken, Sigvald Oppebøen Hansen, Anna Ljunggren og Tove-Lise Torve, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kieland Asmyhr, Ulf Leirstein, Åse Michaelsen og lederen Per Sandberg, fra Høyre, André Oktay Dahl og Anders B. Werp, fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til den fremlagte Prop. 1 S (2011–2012) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2011–2012) om statsbudsjettet for 2012.

Komiteen registrerer at Justis- og politidepartementet fra og med 1. januar 2012 endrer navn til Justis- og beredskapsdepartementet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at regjeringens justispolitikk skal bidra til mer trygghet, mindre kriminalitet og god rettssikkerhet i Norge. For å nå disse målene har flertallet satset kraftfullt på politiet, domstolene og kriminalomsorgen de siste seks årene. Flertallet mener at man nå ser positive resultater av en aktiv, helhetlig justispolitikk, med mer politiskraft, færre lovbrudd, flere fengselsplasser, kortere soningskø og et mer effektivt domstolsapparat.

Flertallet mener en effektiv kriminalitetsbekjempelse innebærer et samsvar mellom forebyggende tiltak og hensiktsmessige reaksjoner på kriminelle handlinger. Flertallet støtter en differensiert kriminalpolitikk, som er tøff mot gjengangere og organiserte kriminelle og mot miljø- og økonomisk kriminalitet, og som har effektive rehabiliteringstilbud for de straffede for å sikre en god tilbakeføring til samfunnet, og forhindre ny kriminalitet.

Terrorangrepene 22. juli 2011

Flertallet viser til terrorangrepene som rammet Norge 22. juli 2011 og understreker at handlingene var et angrep både mot demokratiet og nasjonen. Våre tanker og vår medfølelse går til ofrene for handlingene, de som ble skadd i angrepene, samt de etterlatte og de pårørende. Flertallet vil uttrykke sin takknemlighet overfor politi, brannvesen, helsevesen, Sivilforsvaret, Forsvaret, frivillige og andre aktører som deltok i det omfattende arbeidet etter terrorangrepene. Flertallet mener også det er på sin plass å berømme Justisdepartementets ansatte for å makte å opprettholde den daglige driften til tross for store utfordringer både på det menneskelige og materielle plan.

Flertallet mener det er nødvendig med en kritisk gjennomgang av beredskapen forut for 22. juli, hvordan oppgavene ble løst umiddelbart i etterkant av at angrepene hadde funnet sted og av arbeidet som har blitt lagt ned i etterkant av handlingene. Flertallet er derfor tilfreds med at 22. juli-kommisjonen er nedsatt, og med kommisjonens mandat. En uavhengig og grundig gjennomgang av hendelsene som fant sted den 22. juli, er viktig for Norge. Flertallet viser også til at det er nedsatt en særskilt komité, med hjemmel i Stortingets forretningsorden § 14, som vil behandle redegjørelsene justisministeren og forsvarsministeren fremla for Stortinget.

Flertallet vil også understreke behovet for tiltak og handling også i perioden forut for at kommisjonen avgir sin rapport. Terrorangrepene var et angrep på vårt demokrati og vår styringsform. Flertallet

tallet er derfor tilfreds med at regjeringen allerede i budsjettet for 2012 iverksetter tiltak for å trygge samfunnssikkerheten.

Flertallet peker på at regjeringen bevilger 29,7 mill. kroner til en leasingavtale for et reservehelikopter for Oslo politidistrikt og til flere helikoptercrew. Dette vil sikre en døgnkontinuerlig tjeneste. Styrkingen av helikopterberedskapen og midler til utstyr for beredskapstroppen ligger også i budsjettet. Flertallet mener det er viktig at arbeidet med plasseringen av et nytt beredskapssenter intensiveres, og at et slikt senter vil være et viktig ledd i opprettholdelsen av samfunnssikkerheten. Flertallet er også fornøyd med regjeringens forslag til satsing på en ny flåte av redningshelikoptre med flerbruksmuligheter, blant annet til transport av politiet i akutte og alvorlige situasjoner. Dette vil bidra til å styrke samfunnssikkerheten ytterligere.

Flertallet mener etableringen av et nytt nødnett, med høy kapasitet og som er avlyttingssikkert, er et viktig bidrag for å sikre kommunikasjon internt i og mellom de ulike aktørene og etatene i krisesituasjoner.

Flertallet viser videre til at regjeringen i budsjettet styrker PST gjennom midler til spaning, livvaktjenesten og arbeidet med åpen informasjonsinnhenting, bl.a. med en avansert søkemotor for åpent nett. Dette vil styrke samfunnssikkerheten, og bidra til at potensielle angrep på samfunnet kan avverges.

Flertallet sier seg for øvrig enig i at erfaringene som gjøres som følge av angrepene 22. juli er viktige i arbeidet med å forebygge og bekjempe terror, og i arbeidet med å styrke samfunnssikkerheten i sin alminnelighet.

Politi og påtalemyndighet

Flertallet mener at regjeringen med budsjettforslaget for 2012 tar ytterligere skritt mot et tryggere og sikrere samfunn. Politiet og påtalemyndigheten får en budsjettvekst på 696 mill. kroner. Dette vil legge til rette for at flere forbrytelser oppklares, og at den positive tendensen med mindre vinningskriminalitet og færre anmeldelser kan fortsette. Flertallet viser til at regjeringen i perioden 2005–2011 har økt politiet og påtalemyndighetenes budsjetter med om lag 4 mrd. kroner nominelt.

Innsats mot vold og seksuelle overgrep

Flertallet er bekymret for den utviklingen vi ser med et økt antall anmeldte overfallsvoldtekter. Flertallet vil understreke det uakseptable ved at kvinner ikke skal kunne ferdes trygt i våre byer og ellers i samfunnet. Flertallet er fornøyd med at

regjeringen vil fortsette og forsterke innsatsen mot voldtekt.

Flertallet er særlig tilfreds med at regjeringen har etablert en fast voldtektsgruppe på Kripos som i 2012 vil disponere 16 årsverk, og mener dette vil styrke politiet i kampen mot voldtekt.

Flertallet er også tilfreds med at regjeringen viderefører satsingen på barnehus, og at et nytt barnehus skal opprettes i Ålesund.

Kriminalomsorgen

Flertallet er fornøyd med at regjeringen viderefører økningen i kapasiteten i kriminalomsorgen. Flertallet er også fornøyd med en utviding av ordningen med elektronisk soning, noe som også vil ha en positiv innvirkning på soningskøen. Flertallet påpeker at Norge er det landet i Norden med lavest tilbakefallsprosent, og understreker at en kriminalomsorg der det gis et innhold i soningen i form av skole, arbeid og aktivisering bidrar til en bedre tilbakeføring til samfunnet, og reduserer muligheten for ny kriminalitet.

Flertallet er tilfreds med at regjeringen foreslår å opprette en egen enhet ved Ullersmo for utenlandske fanger som skal utvises, og dermed ikke rehabiliteres til det norske samfunnet.

Rettsvesen

Flertallet vil understreke betydningen av en helhetlig justispolitikk, og mener rettsvesenet har en sentral rolle i denne sammenhengen. Flertallet støtter regjeringen i at tilgjengelige, effektive domstoler med avgjørelser av høy kvalitet er avgjørende for den enkeltes rettssikkerhet.

Voldsoffererstatning

Flertallet er tilfreds med at regjeringen vurderer å endre ordningen for voldsoffererstatning, og at det bevilges midler til behandling av det store antallet søknader etter angrepene 22. juli, samt til nedbygging av restanser. Dette er viktig for at voldsofre skal motta den nødvendige omsorg og få den rettssikkerheten de har krav på.

Redningstjenesten, samfunnssikkerhet og beredskap

Flertallet mener aktørene innen redningstjenesten, samfunnssikkerhet og beredskap gjør en meget viktig jobb for samfunnet og vil styrke deres budsjetter i 2012.

Flertallet foreslår å øke bevilgningen til de frivillige organisasjonene i redningstjenesten med 5 mill. kroner og viser til kap. 455 post 71.

Internasjonalt justissamarbeid

Flertallet er fornøyd med at regjeringen er aktiv på den internasjonale arenaen for å styrke justissamarbeidet på tvers av landegrensene. Flertallet peker på at regjeringen viderefører arbeidet med å få på plass avtaler om soningsoverføring med andre nasjoner, og viser til de nylig inngåtte avtalene med Latvia og Litauen.

4.2 Merknader fra de enkelte fraksjoner – partienes primære rammeforslag

4.2.1 Merknad fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til terrorangrepene som rammet Norge 22. juli 2011 og understreker at handlingene var et angrep både mot demokratiet og nasjonen. Våre tanker og vår medfølelse går til ofrene for handlingene, de som ble skadd i angrepene, samt de etterlatte og de pårørende. Flertallet vil uttrykke sin takknemlighet overfor politi, brannvesen, helsevesen, Sivilforsvaret, Forsvaret, frivillige og andre aktører som deltok i det omfattende arbeidet etter terrorangrepene. Disse medlemmer mener også det er på sin plass å berømme Justisdepartementets ansatte for å makte å opprettholde den daglige driften til tross for store utfordringer både på det menneskelige og materielle plan.

Disse medlemmer ønsker også i budsjett-sammenheng å sette fokus på den tragiske hendelsen som skjedde i Oslo og på Utøya 22. juli 2011. Dette er det verste terrorangrepet på norsk jord i fredstid med svært mange berørte og involverte. Disse medlemmer føler med de etterlatte som mistet noen av sine nærmeste denne dagen, samt de som ble skadet i et av disse angrepene. 22. juli viste oss alle at beredskapen og evnen til å håndtere en så omfattende krisesituasjon ikke var tilstrekkelig. For disse medlemmer fremstår det som om kommandostrukturen og øvrige systemer for å agere hurtig var svært rusten og at man således brukte for lang tid før effektive tiltak ble satt i verk.

Disse medlemmer henviser til terrorøvelsen som fant sted i 2006 der politi, forsvar og andre relevante innsatsstyrker deltok. En av konklusjonene etter øvelsen var at politiet og Forsvaret kommuniserte for dårlig sammen. Disse medlemmer setter store spørsmålstegn ved hvorfor denne kommunikasjonen ikke har blitt god nok nå fem år etter. I denne sammenheng viser disse medlemmer til at Forsvaret hadde ressurser stående klare til å rykke ut. Dette gjelder godt trente soldater, men også helikopterkapasitet. Likevel ble det ikke anmodet om bistand før lang tid var gått.

Disse medlemmer viser til at politihelikopteret ikke var operativt de første timene av aksjonen

22. juli. Også dette fremstår svært påfallende. Disse medlemmer viser til at debatten om beredskapsnivået til politihelikopteret hadde gått i lang tid før 22. juli, likevel var mannskapene på ferie og helikopteret ikke i beredskap. Politihelikopteret kunne gjort en viktig innsats i aksjonen som pågikk på Utøya.

Disse medlemmer reagerer også på at det tok flere timer før viktige institusjoner som Stortinget og statsministerboligen ble forsvarlig sikret. Landet ble de facto styrt fra statsministerboligen i timene etter at regjeringskvartalet ble sprengt. Disse medlemmer stiller seg svært undrende til at det ikke var større grad av automatikk for å sette opp sperringer utenfor disse institusjonene. I tiden etter 22. juli har det vært stilt mange spørsmål knyttet til om liv kunne vært spart på Utøya. Disse medlemmer har stor forståelse for at etterlatte ønsker svar på slike problemstillinger. I så henseende er disse medlemmer opptatt av å finne ut hvorfor politiet ikke tok seg over til Utøya så raskt som mulig for å få stoppet gjerningsmannen. Fra media har man hørt at det var problematisk å få tak i båter. På den annen side har man også hørt om frivillige som nærmest sto i kø for å tilby transport.

Disse medlemmer er også kritiske til at det kun var frivillige privatpersoner som var ute på vannet mellom Utøya og fastlandet i starten for å hjelpe svømmende ungdommer i sikkerhet. Disse private gjorde en svært heltemodig innsats. Denne innsatsen står i skarp kontrast til hva man opplevde av det offisielle beredskapsarbeidet.

Videre vil disse medlemmer rette skarp kritikk mot måten PST har fremstått på i etterkant av 22. juli. Sjefen for PST hadde noen svært uheldige uttalelser knyttet til den siktede gjerningsmannen og muligheten for å avdekke et slikt terrorangrep på forhånd. Videre kom det frem at den informasjonen PST hadde om gjerningsmannen stammet fra et internasjonalt terrorsamarbeid. Disse medlemmer mener PST fortsatt ikke har sannsynliggjort gode grunner for å la være å følge opp den informasjonen de faktisk hadde.

Disse medlemmer viser til at politiets generelle informasjon utad i etterkant av hendelsene 22. juli har møtt en viss kritikk. Disse medlemmer har registrert store behov for informasjon. Dette gjelder både fra pårørende, etterlatte og skadde, men også fra store deler av befolkningen for øvrig. Mange av disse mener at politiet har vært for sparsom med informasjonen, noe det er stor grunn til å ta på alvor.

Disse medlemmer registrerer at avdelinger som PST, Beredskapstroppen og politihelikopteret har blitt styrket økonomisk i årets budsjett. Dette er riktige og viktige prioriteringer i etterkant av 22. juli. Etter disse medlemmers oppfatning er det likevel problematisk at man ikke vet hva behovet i disse

avdelinger – og politiet for øvrig – tilsier av økonomiske tildelinger. Slike spørsmål får man forhåpentligvis svar på når 22. juli-kommisjonen legger frem sitt arbeid. Dette skjer imidlertid først om et års tid, noe som etter disse medlemmers syn er for lenge å vente. I denne forbindelse viser disse medlemmer til at Fremskrittspartiet i mange år har foreslått en egen politistudie. En slik studie har nettopp til formål å kartlegge samlet behov og finne ut hvilken dimensjon de ulike ressurser skal ha.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen intensivere prosessen med felles lokalisering for politiets spesialtjenester, helikoptertjenesten og Politihøgskolen i Oslo-området.»

4.2.2 *Merknad fra Høyre*

TERRORANGREPENE 22. JULI 2011

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til terrorangrepene som rammet Norge 22. juli 2011 og understreker at handlingene var et angrep både mot demokratiet og nasjonen. Våre tanker og vår medfølelse går til ofrene for handlingene, de som ble skadd i angrepene, samt de etterlatte og de pårørende. Disse medlemmer vil uttrykke sin takknemlighet overfor politi, brannvesen, helsevesen, Sivilforsvaret, Forsvaret, frivillige og andre aktører som deltok i det omfattende arbeidet etter terrorangrepene. Disse medlemmer mener også det er på sin plass å berømme Justisdepartementets ansatte for å makte å opprettholde den daglige driften til tross for store utfordringer både på det menneskelige og materielle plan.

Disse medlemmer understreker behovet for at alle partiene på Stortinget og regjeringen samler seg om å sørge for at landet får en bedre terrorberedskap. Disse medlemmer understreker i den sammenheng behovet for bedre samhandling mellom Forsvaret og justissektoren og at alle berørte parter er villige til å foreta nye vurderinger av hvordan samfunnets totale ressurser kan benyttes best mulig.

Disse medlemmer viser til at det pågår en lang rekke granskninger og gjennomganger av den 22. juli 2011. Disse medlemmer er opptatt av at alle fakta samles før det felles endelige konklusjoner over hva som kunne ha vært gjort og ikke. Samtidig understreker disse medlemmer at det fremlagte budsjettforslag er en indirekte erkjennelse av at samfunnet på flere områder har bygget ned vår beredskap, og at dette har skjedd i en tid hvor samfunnet har hatt mer ressurser til rådighet enn noen gang tidligere. Disse medlemmer viser i denne sammen-

heng til at regjeringen i budsjettforslaget i realiteten erkjenner at helikopterberedskapen har blitt bygget ned siden Stortinget i sin tid forutsatte en døgkontinuerlig beredskap. Disse medlemmer viser til at det aldri var intensjonen til medlemmene fra Høyre i justiskomiteen at delegeringen av ansvaret til Politidirektoratet for fastsettelsen av helikopterberedskapen skulle innebære en halvering av beredskapsnivået. Det er et politisk ansvar å sørge for at beredskapen ikke skulle svekkes, i pakt med Stortingets opprinnelige forutsetninger for politihelikoptertjenesten. Disse medlemmer registrerer at politihelikopteret sto på bakken den 22. juli 2011. Disse medlemmer anmoder videre regjeringen om å utrede muligheten for etablering av flere politihelikoptre og ser hen til Sverige for hvordan deknningen kan utvides.

Disse medlemmer registrerer at avdelinger som PST, Beredskapstroppen og politihelikopteret har blitt styrket økonomisk i årets budsjett. Dette er riktige og viktige prioriteringer i etterkant av 22. juli 2011. Disse medlemmer er glade for at den tidligere justisministeren på vegne av regjeringen, i redegjørelsen for Stortinget den 10. november 2011, innfridde Høyres krav om en ekstern gjennomgang av PST. Gjennomgangen vil bidra til mer kunnskap om PSTs ressurstilgang, bemanning og kapasitet til å følge ulike miljøer og utviklingen av potensielle trusselforsituasjoner. Dette er en forutsetning for at vi for fremtiden skal kunne få en sterkere og mer robust sikkerhetstjeneste, som kan holde seg kontinuerlig oppdatert på et stadig mer krevende trusselbilde. I denne sammenheng viser disse medlemmer også til Høyres gjentatte krav om en egen politistudie som nettopp skal inkludere vurderinger av PSTs ressurs- og bemanningssituasjon. Disse medlemmer understreker at dette er en forutsetning for at Stortinget kan fatte opplyste beslutninger om PSTs ressurstilldelinger.

Disse medlemmer forutsetter at gransknin- gene og gjennomgangene vil klargjøre hvordan det kunne ha seg at feil og mangler som ble avdekket for fem år siden, ved en bredt anlagt terrorøvelse som avdekket store problemer knyttet til varslings og kommunikasjon mellom ulike etater, fremdeles ikke er rettet opp.

I denne sammenheng vises til de betydelige forsinkelsene ved utbyggingen av nytt nødnett. Disse medlemmer finner videre grunn til å stille spørsmål ved hvorfor verken Stortinget, regjeringsbygningene eller statsministerboligen ble sikret bedre og tidligere. Disse medlemmer er opptatt av at vi skal bevare et åpent samfunn, men registrerer at det kan stilles svært kritiske spørsmål til hvordan departementene ble sikret også etter 22. juli 2011. Disse medlemmer registrerer i den sammenheng at for-

nyings- og administrasjonsministeren i Stortingets spørretime den 7. november 2011 ga svært unnnvinkende svar knyttet til dette.

POLITIET

Disse medlemmer vil fremheve at Høyre fører en justispolitikk som sikrer folks trygghet i hverdagen. Trygghet er en del av den norske velferden og viktig for den enkeltes livskvalitet. Dette er imidlertid ingen selvfølge. Kriminalitetsutviklingen stiller oss overfor betydelig større utfordringer enn vi hadde bare for få år tilbake. For å sikre trygge lokalsamfunn er vi avhengige av et tilstedeværende og effektivt politi, rask og rettssikker straffesaksbehandling og strafferettslige reaksjoner som sender helt klare signaler om at uønsket adferd ikke tolereres.

Disse medlemmer viser til at lokalbefolkningen landet rundt opplever at politiet ikke er til stede. Svært mange politifolk er ukomfortable i dagens situasjon, de opplever at regjeringens løfter om budsjettøkninger ikke følges opp med større muligheter til å bekjempe og forebygge kriminalitet lokalt. I mange politidistrikter blir det nedbemannet for å holde utgiftene innenfor den økonomiske rammen som er tildelt. Mange fra uteksaminerte kull fra Politihøgskolen har ennå ikke fått jobb i politiet.

Disse medlemmer viser videre til at selv om politiets driftsbudsjetter har økt, er mye av dette benyttet til nødvendige IKT-oppggraderinger fremfor flere politistillinger. De siste to årene har det blitt holdt tilbake anslagsvis 430 mill. kroner fra politidistriktenes driftsbudsjetter til oppgraderingene av politiets IKT-systemer. I Høyres alternative statsbudsjett ble politiets driftsbudsjett foreslått styrket med totalt 400 mill. kroner. Slik ville Høyre sikret at den helt nødvendige IKT-oppggraderingen ikke skulle gå på bekostning av politiets evne til å forebygge, forhindre, etterforske og påtale kriminalitet.

NARKOTIKAHUNDER

Disse medlemmer viser til at representanter fra Høyre gjentatte ganger har foreslått økte bevilgninger til utdanning og drift av flere narkotikahunder til justissektoren. Hundekvipasjer er et effektivt virkemiddel i kampen mot narkotika i samfunnet. Ved avdekking av oppbevaring og bruk av narkotika i fengsler, på skoler og arbeidsplasser, samt til bruk i planlagte aksjoner mot organiserte nettverk, er bruk av narkotikahunder ofte avgjørende for best mulig resultat.

ORGANISERT KRIMINALITET

Disse medlemmer vil særlig fremheve at omfanget av alvorlig og organisert kriminalitet øker. Rans- og innbruddsbander kommer fra en rekke ulike

land, 1 % MC-klubber, og støtteklubber for disse, etableres i mange kommuner, og narkotikasmugling medfører at det må avsettes midler til å bekjempe denne kriminaliteten mer målrettet.

KRIMINALOMSORGEN/BEDRE TILBAKEFØRING

Disse medlemmer viser videre til at det fremlagte budsjettforslag har møtt kraftig kritikk fra de ansatte i Kriminalomsorgen. Andelen ufaglærte i kriminalomsorgen er høyt. Høyre foreslo derfor å etablere minst 45 ekstra plasser ved Kriminalomsorgens Utdanningssenter, KRUS. Økte ressurser til utdanningskapasiteten ved KRUS medfører at muligheten for mer faglig rehabiliterende arbeid med innsatte øker. Dette er et ledd i Høyres arbeid med å redusere tilbakefall til kriminalitet.

Disse medlemmer vil fremheve den svært samfunnsnyttige innsatsen de frivillige organisasjonene gjør i arbeidet for å forebygge kriminalitet og redusere omfanget av utført kriminalitet av tidligere straffedømte. Frivillige organisasjoner utgjør et svært viktig supplement til arbeidet som gjøres av staten og kommunene med tilbakeføring av tidligere kriminelle til et liv uten kriminalitet. Høyre foreslo derfor å øke bevilgningene til dette arbeidet.

MILJØKRIMINALITET

Disse medlemmer slutter seg til departementets vurdering av at fokuset på å forhindre og avdekke miljøkriminalitet vil øke i tiden som kommer. Imidlertid er disse medlemmer overrasket over departementets upresise beskrivelse av at «preset på naturen øker i takt med den økonomiske velstanden». Etter disse medlemmers mening er både holdninger til, kunnskap om og forvaltning av norsk natur i stor grad basert på ansvarsfølelse og bærekraft. Disse medlemmer er derfor undrende til at landets samfunnsutvikling og velstand på et generelt grunnlag presenteres som en motsetning til god forvaltning av natur og naturressurser. Samtidig er det fortsatt utfordringer og oppgaver innen miljøfeltet, og arbeidet med å bekjempe miljøkriminalitet er en vesentlig forutsetning for å videreføre en positiv utvikling.

LIKESTILLING

Disse medlemmer viser til at likestillingspolitikk handler om mer enn forholdet mellom mann og kvinne og at «likestilling» er et begrep venstresiden ikke har monopol på. Forholdet til mennesker med ulike former for minoritetsbakgrunn er en viktig del av et utvidet likestillingsbegrep. Disse medlemmer registrerer at regjeringen ser ut til å legge til grunn et smalt begrep knyttet til hva likestilling defineres som i sitt budsjettforelegg og at forhold

knyttet til andre grupper av befolkningen defineres som mer «sektororienterte» tiltak. I denne sammenheng påpeker disse medlemmer at prosjektet Rosa Kompetanse justis utelukkende er et prosjekt for politiet, og ikke kriminalomsorgen eller domstolene. Også her er behovet for kompetanseheving betydelig. Disse medlemmer viser videre til at organisasjonen Skeiv Verden gjør en betydelig innsats for å bistå personer som utsettes for vold og trusler grunnet sin seksuelle legning og minoritetsbakgrunn. Flere av medlemmene har triple utfordringer knyttet til kjønn, legning og etnisitet. Disse medlemmer understreker behovet for at også justissektoren har et tett og nært samarbeid med organisasjoner som Skeiv Verden for å forebygge vold og tvangsgifte, men samtidig øke anmeldelsesraten for denne type kriminalitet.

UTFORDRINGER KNYTTET TIL PSYKIATRI

Disse medlemmer viser til at det gjennom lengre tid har vært en debatt om forholdet mellom politi og psykiatri. Disse medlemmer viser til at grensdragningene for ansvar og oppgaver mellom disse fortsatt ikke er klarlagt godt nok. Ved siden av dette forholdet påpeker disse medlemmer behovet for at forholdet mellom vokterbransjen og psykisk syke personer heller ikke er godt nok klarlagt. Det oppfattes som problematisk at det ikke foreligger gode retningslinjer for hvordan ulike sikkerhetsselskaper skal forholde seg overfor psykiatriske personer i situasjoner hvor politi, helsepersonell, ansvarspersoner mv. ikke er tilgjengelige. Disse medlemmer har forståelse for at dette oppfattes som problematisk, og anmoder derfor regjeringen om å bidra til at slike retningslinjer utformes. Disse medlemmer etterlyser nok en gang vilje fra regjeringens side til å utvide omfanget av såkalte «psykebiler», som er godt egnet til transport av psykisk syke og vil kunne avlaste politiet for transportoppdrag.

4.3 Merknader til de enkelte kapitler

Kap. 61 Høyesterett

Komiteen understreker Høyesteretts betydning for å skape rettsenhet, rettsavklaringer og rettsutvikling. Høyesterett tar avgjørelser i prinsipielle saker som skaper presedens for liknende saker i ettertid, herunder straffenivå for alvorlige og krenkende lovbrudd. Det er derfor viktig at disse avgjørelsene gjenspeiler det straffenivået lovgiverne har forutsatt og bidrar til å skape bred aksept for Høyesteretts beslutninger. Komiteen understreker at dette gjelder spesielt for voldtekt, overgrep mot barn og annen grov kriminalitet som for eksempel organisert kriminalitet og økonomisk kriminalitet. Komiteen registrerer at eksempelvis voldtekt nå straffes noe

strengere enn tidligere, men ser det som ønskelig at strafferammene, i tråd med forutsetningene for ny straffelov, nyttes i større grad.

Komiteen viser til at forpliktelsene som følger av menneskerettslige konvensjoner har en utpreget kompleks og dynamisk karakter, og rettstilstanden blir derfor gjerne til i et samspill mellom håndhevingsorganer som Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) og FNs menneskerettighetskomité, norske domstoler med Høyesterett i spissen og Stortinget. Komiteen understreker behovet for at Justisdepartementet følger rettsutviklingen av Norges menneskerettslige forpliktelser internasjonalt, og vurderer egnede lovendringsforslag i takt med avgjørelser fra Den europeiske menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg eller uttalelser fra FNs menneskerettighetskomité.

Komiteen påpeker samtidig at det kan være et spenningsforhold knyttet til den nærmere definisjonen av hva «menneskerettigheter» er og den rent faktiske avgivelsen av suverenitet som skjer ved inngåelsen av ulike konvensjoner. Komiteen avventer i den sammenheng med spenning innstillingen fra utvalget som skal utrede menneskerettighetenes plass i norsk rett, som skal fremlegges i tilknytning til grunnlovsjubileet i 2014.

Komiteen er avslutningsvis bekymret over at så vidt få føler seg kallet til å søke seg til Høyesterett. Kun to søkere til samfunnets øverste dommerposisjoner slik som nylig kjent, er svært lavt og bør påkalle oppmerksomhet.

Kap. 400 Justisdepartementet

Komiteen understreker viktigheten av at justispolitikken er bygget på kunnskap, og ikke på enkelthendelser. På den måten legger myndighetene best til rette for en langsiktig og effektiv innsats for å øke tryggheten i samfunnet.

Komiteen legger til grunn at trygghet er et grunnleggende velferdsgode. For å oppnå økt trygghet er vi avhengige av et tilstedeværende og effektivt politi, rask og rettssikker straffesaksbehandling, forebygging og samarbeid og strafferettslige reaksjoner som sender tydelige signaler om at uønsket adferd ikke tolereres.

Etter komiteens mening er det derfor viktig at budsjettmidlene på justisområdet i størst mulig grad fordeles til den ytre tjenesteproduksjonen, slik at minst mulig brukes til administrasjon.

Komiteen peker på at i en tid med økende utfordringer og oppgaver for justissektoren er det viktig å legge til rette for en balanse i straffesakskjeden, slik at god etterforskning, en effektiv og rettssikker iretteføring og deretter en rask iverksettelse av straffereaksjonen blir ivarettatt.

Komiteen legger stor vekt på kriminalitetsforebyggende arbeid. Dette arbeidet må skje i et samspill mellom foreldre, skole, frivillige organisasjoner og kommunale og statlige myndigheter. Justissektoren har viktige bidrag i dette arbeidet.

Komiteen er kjent med at arbeidssituasjonen for Justisdepartementets medarbeidere har vært vanskelig etter terroraksjonen 22. juli 2011. Komiteen vil gi sin anerkjennelse til medarbeiderne for at de til tross for dette har opprettholdt både kapasitet og kvalitet i sitt arbeid.

Komiteen legger til grunn at Stortinget raskt informeres om når den nye straffeloven trer i kraft, og de økonomiske konsekvensene av dette. Denne loven møter dagens kriminalitetsutfordringer på en bedre måte enn gjeldende straffelov av 1902. Videre legger den nye straffeloven opp til et straffenivå som et samlet storting stiller seg bak.

Komiteen vil også sterkt understreke betydningen av at Norges samarbeid internasjonalt økes innen justisfeltet. Etter komiteens mening gjelder dette spesielt innen bilaterale avtaler om soningsoverføring, slik at flere utenlandske statsborgere som soner sin dom i norske fengsler kan overføres for soning i sine respektive hjemland. Komiteen etterlyser også en rask og effektiv håndheving av de bilaterale avtalene om soningsoverføring som Norge allerede har inngått.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å effektivisere byråkratiet. Det kan gjøres gjennom omorganisering og modernisering. Dette er grunnen til at disse medlemmer i mange år har foreslått reduserte bevilgninger til Justisdepartementet. I år finner man ikke tilsvarende rom for innsparinger i departementet. Disse medlemmer viser til de betydelige utfordringer departementet har knyttet til omlokalisering og endringer som følge av 22. juli. Dette gjør at disse medlemmer ikke foreslår reduksjon på dette kapittelet i år.

Disse medlemmer mener de private organisasjonene som driver oppfølging av kriminalitetens offer må få økt oppmerksomhet og anerkjennelse. Disse frivillige gjør en svært viktig jobb og Fremskrittspartiet vil bidra til å styrke deres arbeid. Dette gjelder Stine Sofies Stiftelse, samt andre organisasjoner med liknende formål. Det ble derfor foreslått bevilget 3 mill. kroner i Fremskrittspartiets alternative budsjett til dette.

Disse medlemmer viser til at for Fremskrittspartiet står hensynet til ofrene for kriminalitet sterkt. I satsingen på å bedre denne gruppens stilling ønsker disse medlemmer å opprette et eget ombud for kriminalitetsofre. Disse medlemmer

foreslo å bevilge 2 mill. kroner i sitt alternative budsjett til dette formålet.

Disse medlemmer viser videre til Stortingets anmodningsvedtak nr. 175 (2004–2005) om å gjennomgå alle sidene ved forliset av riggen Deep Sea Driller. Til tross for massiv kritikk fra bl.a. politietterforsker Stein Ege og sikkerhetsprofessor Jan Erik Vinnem om at enmannsutredningen utført av politimester Rolf B. Wegner var både lettvinnet og mangelfull, anser Justisdepartementet ifølge revidert nasjonalbudsjett for 2008 (St.prp. nr. 59 (2007–2008)) at gjennomgangen av alle sider av forliset av riggen Deep Sea Driller er avsluttet. Disse medlemmer viser til at denne mangelfulle utredningen på ingen måte har besvart alle spørsmål rundt ulykken.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå alle sider ved forliset av riggen Deep Sea Driller, der både årsaks- og ansvarsforhold belyses og der myndighetenes eventuelle ansvar overfor overlevende og etterlatte avklares.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, konstaterer at departementet løpende arbeider med viktige lovarbeider innen feltene privatrett, forvaltningsrett, personvern og strafferett. Flertallet vil framheve betydningen av dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre vil særlig understreke at arbeidet med implementeringen av endringene i Ekomloven og straffeprosessloven for å implementere EUs datalagringsdirektiv i norsk rett følger den progresjonen som budsjettproposisjonen beskriver. Samtidig vil disse medlemmer også peke på sammenhengen med iverksettelsen av politiregisterloven. Disse medlemmer vil understreke at disse lovenes hensikt er å styrke personvernet samtidig som de skal bidra til at politiet og påtalemyndigheten kan løse sine oppgaver på en effektiv måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet understreker at det var hensynet til personvernet som var avgjørende for at disse medlemmer gikk imot implementeringen av EUs datalagringsdirektiv i norsk rett. Disse medlemmer viser for øvrig til sine partiers respektive merknader i Innst. 275 L (2010–2011) om endringer i

ekomloven og straffeprosessloven mv. (gjennomføring av EUs datalagringsdirektiv i norsk rett).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre etterlyser en nærmere avklaring om hvilke virkemidler Schengen-regelverket gir Norge for i større grad å hindre kriminelle fra Schengen-området adgang til landet.

Komiteen merker seg at departementet har etablert en tverretattlig arbeidsgruppe med formål å forbedre tolketjenestene i justissektoren. Komiteen understreker betydningen av at man så snart som mulig konkluderer og iverksetter tiltak.

Dagens situasjon på dette området er ikke tilfredsstillende, og etter komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyres mening burde tiltak vært igangsatt tidligere.

Disse medlemmer registrerer med forundring at forskningsprosjektet «Sakkyndighet ved bruk av DNA-bevis i straffesaker» i regi av Universitetet i Bergen er omtalt i budsjettproposisjonen, men at man ikke dermed også omtaler de viktige funn som ble gjort i dette forskningsarbeidet. Forskningsrapporten var ferdig 15. juni 2011, og den peker på flere krittikkverdige forhold i dagens organisering av arbeidet med DNA-analyser. Disse medlemmer vil særlig peke på rapportens omtale av at analysemonopolet og fraværet av «second opinion» i analyse av DNA utfordrer rettssikkerheten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til sine merknader vedrørende DNA-prosjektet i kap. 440. Flertallet viser også til at av de gjenstående prosjektene som er tildelt midler gjennom DNA-forskningsprosjektet er en evaluering av DNA-bevis og DNA-registerets betydning i etterforskning og straffeprosess i regi av Politihøgskolen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det ved behandlingen av hundeloven ble forutsatt at denne skulle evalueres innen rimelig tid. Nå har det gått 8 år siden loven ble vedtatt, og uavhengig av hvilket ståsted man hadde ved behandlingen den gang, bør man se behovet for en slik evaluering. Disse medlemmer understreker behovet for at man skal verne samfunnet mot farlige hunder, men viser samtidig til at det må være basert på oppdatert kunnskap. Disse medlemmer viser til at Norsk kennelforbund er av den oppfatning at «farlige» hunder i stor grad er et hundeeierproblem og at man derfor bør satse på kunnskap i forkant av hundekjøp og kompetansehe-

ving hos nye hundeeiere framfor å definere noen raser som farlige pr. definisjon. Ifølge dette forbundet bør det legges til grunn at en vurdering av hvorvidt en hund er farlig eller ikke, bør basere seg på atferd og ikke utseende og/eller rasetilhørighet.

Disse medlemmer er av den oppfatning at tiden er inne for en evaluering av loven og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å igangsette evaluering av hundeloven i løpet av 2012.»

Kap. 3400 Justisdepartementet

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at bevilgningene til domstolene og konfliktrådene i perioden 2006–2011 er økt med om lag 235 mill. kroner blant annet for å legge til rette for at domstolene skal kunne tilpasse bemanningen i perioder med økt saksinn- gang. Flertallet viser til at Norge har et av de mest effektive domstolsapparater i Europa.

Flertallet viser til at domstolenes bevilgning ble styrket med 15 mill. kroner til økt bemanning i revidert nasjonalbudsjett for 2010 og at bevilgnings- økningen ble videreført med 40 mill. kroner i bud- sjettet for 2011. Flertallet viser til at dette skulle være en midlertidig styrking over to år for å kunne til- passe bemanningen til en periode med økt saksinn- gang.

Flertallet er tilfreds med at den gjennomsnitt- lige saksbehandlingstiden for både tvistesaker og straffesaker i første instans var innenfor Stortingets målsettinger i 2010. Etter at den nye tvisteloven ble vedtatt har antall innkomne tvistesaker økt. Flertallet viser til at det i 2010 ble behandlet flere tvis- tesaker enn det kom inn til tingrettene, og at dette har ført til en reduksjon i beholdningen. Men flertal- let merker seg også at lagmannsrettene har en beholdningsvekst både når det gjelder sivile saker og straffesaker, og ber regjeringen følge med på sakstil- fang og saksavvikling.

Flertallet viser til at regjeringen foreslår å øke bevilgningene til domstolene med om lag 2,7 mill. kroner i 2011 til dekning av merutgifter i forbindelse med terrorangrepene 22. juli 2011. Flertallet viser til at straffesaken vil påføre domstolene ekstraordi- nære utgifter i 2012, og imøteser derfor at regjerin- gen vil komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige budsjettøkninger.

Flertallet viser til at regjeringen har foreslått en økning til domstolene på 7 mill. kroner til dekning

av domstolenes utgifter til behandling av begjæringer om utlevering av teletrafikkdata.

Flertallet vil understreke viktigheten av sating på andre konfliktløsningsmetoder. Konfliktråd og mekling vil etter flertallets mening kunne bidra til at færre saker havner i domstolene, og også bidra til å forebygge gjentatt kriminalitet. Flertallet er derfor tilfreds med at bevilgningene til konfliktrådene er foreslått økt med 8,7 mill. kroner for å etablere åtte nye oppfølgingsteam for ungdom, og at regjeringen også har foreslått å innføre en ny straffereaksjon tilpasset ungdom.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det i de senere år har vært en betydelig økning av antall saker til domstolene og særlig av de sivile sakene. Mange domstoler sliter med å få saker ferdigbehandlet innen de frister som er satt for saksbehandlingen. Disse medlemmer viser til at domstolene i 2010 og 2011 fikk tilført ekstra midler for å kunne opprette flere dømmende årsverk. Disse medlemmer registrerer at regjeringen velger å ikke videreføre de økte midlene i 2012, men har foreslått en reduksjon på 6,25 mill. kroner. Disse medlemmer registrerer at Domstoladministrasjonen og Den Norske Dommerforening mener at dette vil føre til betydelige stillingskutt i domstolene og at restansene vil fortsette å øke fordi sakstilgangen fortsatt er stor og økende. Disse medlemmer ber regjeringen ta innspillene fra Domstoladministrasjonen og Den Norske Dommerforening på alvor og bidra til tiltak som ikke reduserer aktiviteten i domstolene.

Disse medlemmer viser til at domstolene behandler flere saker enn noen gang. Antallet straffesaker og sivile saker øker. Samtidig er det et mål at sakene skal avvikles så hurtig som mulig, køene skal være så korte som mulig, samtidig som enhver rettsprosess skal tilfredsstillende kravene til rettssikkerhet. Dette stiller høye krav til dommers faglige kompetanse og integritet. Utviklingen av dommerrollen har over år vært i endring. Dommerne har i dag en aktiv rolle som leder av forhandlingene for retten, med et klart ansvar for fremdrift i sakene. Etter disse medlemmers oppfatning forutsetter mulighetene for vellykkede rettsprosesser at domstolene har stabile og forutsigbare rammebetingelser. Bevilgningsnivået må stå i et rimelig forhold til sakstilgang og investeringsbehov, både bygningsmessige og tekniske. Utbyggingen av lyd- og bildekommunikasjon er viktig for at domstolene, politiet og kriminalomsorgen skal kunne spare driftsutgifter på sikt, men er betinget av store investeringskostnader ved oppstart og at det settes av tilstrekkelige midler til drift og vedlikehold. Disse medlemmer viser til bekymringsmeldingene justiskomiteen og politisk ledelse i

Justis- og politidepartementet har mottatt fra Domstoladministrasjonen og lederne ved en rekke ting- og lagmannsretter. Det uttrykkes stor bekymring for den økonomiske situasjonen i domstolene i 2012. Disse medlemmer vil følge utviklingen i domstolene tett i tiden som kommer. Hvis scenarioet Domstoladministrasjonen og lederne ved domstolene trekker opp viser seg å bli en realitet, forventer disse medlemmer at regjeringen vil styrke domstolene i revidert nasjonalbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig med forberedelse til møte med rettssalen for dem som skal vitne og ønsker derfor å støtte arbeidet som gjøres i forbindelse med vitnestøtte. Disse medlemmer foreslo i sitt alternative budsjett å bevilge 1 mill. kroner til fortsatt utvikling av vitnestøtteordningen.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen foreslår å kutte i bevilgningene til domstolene. Disse medlemmer vil minne om de restanser som bygget seg opp i domstolene frem til i fjor på grunn av manglende tildelinger. Dette etter at de ansatte selv hadde gjort en formidabel innsats med restansenedbygging årene før. Regjeringen tilførte 40 mill. kroner i fjor til tross for at behovet var over 50 mill. kroner. Når det nå kuttet vil saksbehandlingstiden gå opp, noe som går ut over de enkelte borgere. På denne bakgrunn foreslo disse medlemmer å øke bevilgningen til domstolene med 20 mill. kroner i sitt alternative budsjett.

Disse medlemmer mener domstolene er rette instans for behandling av klagesaker fra barnevernet. Dette er saker som har stor innvirkning på enkeltpersoners liv, noe som tilsier at sakene behandles i tingrettene og ikke i fylkesnemndene. Av denne grunn foreslo disse medlemmer i sitt alternative budsjett å øke bevilgningene til dette formålet med 45 mill. kroner som følge av økt saksmengde i domstolen.

Kap. 3410 Rettsgebyr

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 411 Domstoladministrasjonen

Komiteen viser til sine merknader under kap. 410.

Kap. 413 Jordskiftedomstolene

Komiteen viser til jordskiftedomstolenes viktige rolle i å finne gode løsninger for eiendoms- og bruksforhold. En effektiv og kompetent jordskifterett kan være avgjørende for både landbruket, ved utbyg-

ging av vei og annen infrastruktur, samt ved ulike kraftutbyggingsprosjekter.

Komiteen viser til at rekrutteringssituasjonen i jordskiftedomstolene over tid har vært krevende. Komiteen har merket seg at regjeringen har foreslått å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til økt lønn for jordskiftedommere for å sikre at utlyste stillinger besettes.

Komiteen kjenner til at ny jordskiftelov er til utarbeidelse i Landbruks- og matdepartementet, og understreker behovet jordskifteretten har for et nytt saksbehandlingssystem i forbindelse med implementeringen av den nye loven.

Komiteen vil framheve at Domstoladministrasjonen (DA) har gjort betydelige tiltak for å bedre rekrutteringssituasjonen i jordskifteretten. Det er utarbeidet en rekrutteringspolitikk for dommere og domstolledere i de alminnelige domstolene og jordskiftedomstolene og det er inngått en samarbeidsavtale med Universitetet for miljø- og biovitenskap. Avtalen innebærer blant annet at Domstoladministrasjonen delfinansierer noe av undervisningen, og at jordskiftedommere bidrar som forelesere. Det generelle arbeidet med kompetanse og utvikling i jordskiftedomstolene, samt de gode resultatene de siste årene, er også positivt for rekrutteringen. DA har også inngått en egen samarbeidsavtale med Høgskolen i Bergen.

Komiteen er også kjent med at DA planlegger flere tiltak i tiden fremover, blant annet:

- et arbeid med en mer forpliktende samarbeidsavtale med HiB
- en egen samarbeidsavtale med UiB med særlig fokus på å få realisert et felles mastergradsstudie i eiendom og planfag
- fortsette å utvikle samarbeidet med UMB
- etablering av et eiendomsfaglig senter i Hardanger
- videre arbeid med å markedsføre jordskiftedomstolene.

Kap. 3413 Jordskiftedomstolene

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter

Komiteen mener at forliksrådene utgjør en viktig, rimelig og hurtig del av tvisteløsningsmekanismene i samfunnet. Komiteen viser til at dette kapittelet skal dekke enkelte utgifter i forbindelse med domstolsbehandling av straffesaker og enkelte sivile saker, samt utgifter til forliksrådene. Komiteen viser til at utgiftene i stor grad er regelstyrte og mulighetene for styring av utgiftene derfor er begrenset.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener meddommere i rettsapparatet har krav på godtgjørelse for den jobben de gjør. Det foreslås derfor i Fremskrittspartiets alternative budsjett å legge inn godtgjørelsen i tilleggsbevilgningen på 5 mill. kroner.

Videre mener disse medlemmer det er behov for å styrke arbeidet som skjer i forliksrådene som en rimelig tvisteløsningsinstans for folk flest. Disse medlemmer foreslo således i sitt alternative budsjett å bevilge 5 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Kap. 430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning

Komiteen deler regjeringens målsetting om hurtig iverksettelse av straffegjennomføring og varetekt fordi dette er viktig både for straffens preventive formål og av hensyn til ofrene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til den betydelige utvidelsen av soningskapasiteten som regjeringen har gjennomført siden 2006. Økningen av soningskapasiteten utgjør om lag 870 fengselsplasser. Denne innsatsen medførte at soningskøene nærmest var avvirket i 2009. Mot slutten av 2009 førte økt innsats i politiet til en økning i behovet for varetektsplasser. Denne utviklingen har vedvart og flertallet registrerer at soningskøene har økt siden 2009. Flertallet merker seg at soningskøen per 22. september 2011 var på 1 233 dommer (Prop. 1 S). Soningskøen er nå på vei nedover igjen, og oppdaterte tall fra Kriminalomsorgens sentrale forvaltning viser at pr. 18. november 2011 var soningskøen av ubetingede dommer på 922 dommer.

Flertallet viser til regjeringens arbeid og tiltak for igjen å redusere soningskøen, og imøteser resultatene av det videre arbeidet. Flertallet viser også til den igangsatte utredningen som skal si noe om hvordan kapasiteten i kriminalomsorgen bør settes sammen for å dekke fremtidig kapasitetsbehov, og legge til rette for en straffegjennomføring etter intensjonene i St.meld. nr. 37 (2007–2008). Flertallet mener dette blir et viktig verktøy for fremtidige prioriteringer og ser fram til at kapasitetsplanen er klar.

Komiteen har registrert behovet for et bedre aktivitetstilbud ved Oslo fengsel, og er tilfreds med at regjeringen prioriterer et nytt aktivitetsbygg i fengselet i budsjettet for 2012.

Komiteen viser til det jevne og gode arbeidet ute i kriminalomsorgen for å videreutvikle innholdet i soningen i tråd med St.meld. nr. 37 (2007–2008) «Straff som virker». Komiteen viser blant annet til arbeidet med å implementere tilbakeføringsgarantien

som skal medvirke til at de straffedømte bedre blir tilbakeført til samfunnet etter endt soning, og forhåpentligvis til et kriminalitetsfritt liv.

Komiteen viser også til prosjektet «Fra fengsel til kvalifiseringsprogram», som så langt viser at flere enn tidligere har fått arbeid, bolig og andre tjenester når de løslates.

Komiteen er gjort kjent med at mange av familiene til innsatte i fengsler har dårlige levekår, helsemessig og økonomisk. Komiteen peker på behovet for å vurdere mulige tiltak for å bedre deres situasjon.

Komiteen mener en kunnskapsbasert kriminalomsorg er avgjørende for kvaliteten og resultatene i kriminalomsorgen. Komiteen deler derfor regjeringens syn på at framtidens straffegjennomføring i enda større grad må ta utgangspunkt i den kunnskapen vi har om hva som spiller inn i gjennomføringen av straff i tråd med kriminalomsorgens målsettinger.

Komiteen mener at tilgangen på utdannet personell er avgjørende for å kunne drive en kunnskapsbasert kriminalomsorg i praksis. Betydningen av en riktig tverrfaglig sammensetning av kompetansen hos de ansatte er derfor særlig viktig. En utfordring har vært tilgangen på etatsutdannede fengselsbetjenter.

Komiteen viser til det økende antallet utenlandske kriminelle i norske fengsler. Dette faktum utfordrer kriminalomsorgen på flere områder. Komiteen støtter regjeringens forslag om å prøve ut en egen avdeling for utenlandske kriminelle.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens økte opptak av aspiranter, noe som har bedret på situasjonen.

Komiteen poengterer nødvendigheten av å slutføre den igangsatte bemanningsanalysen som skal resultere i en bemanningsplan. Konklusjonene og anbefalingene i rapporten vil legge premisser for blant annet utdanningskapasiteten ved KRUS. Videre viser komiteen til det igangsatte, obligatoriske kompetanseløftet i kriminalomsorgen som har som ambisjon å gi fengselsbetjenter og saksbehandlere i fengsler og friomsorgskontor ny kompetanse om kriminalomsorgens rolle, fremtidige utfordringer og arbeid i dagens samfunn i tråd med kriminalomsorgens målsettinger. Komiteen er kjent med prosessen som har som mål å få NOKUT-godkjent fengselsbetjentutdanningen slik at den kan inngå i en grad i høyskolesystemet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener disse tiltakene

viser at regjeringen tar behovet for en kunnskapsbasert kriminalomsorg på alvor og støtter dette arbeidet.

Komiteen er av den oppfatning at de ansatte i kriminalomsorgen gjør en meget god innsats døgnet rundt for å nå målene tjenesten til enhver tid har. De ansatte fortjener en stor honnør for dette arbeidet. Komiteen har registrert bekymringene de ansattes organisasjoner har rundt det de mener er stramme driftsbudsjetter.

Komiteen registrerer også at kapasitetsutnyttelsen i fengslene fortsatt er høy, og vil følge utviklingen i kriminalomsorgen nøye.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre ber regjeringen komme tilbake til nødvendige tiltak i forbindelse med revidert statsbudsjett.

Komiteen vil berømme det viktige arbeidet de frivillige organisasjonene bidrar med i kriminalomsorgen. Komiteen vil spesielt framheve det viktige arbeidet organisasjonene gjør for opprettelse av sosiale nettverk som kan bistå den straffedømte etter løslatelse, og hvor viktig dette er for å hindre tilbakefall til ny kriminalitet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til bevilgningen på post 70 til frivillige organisasjoner på 23 mill. kroner, og støtter departementets fremlegg om bevilgninger til navngitte organisasjoner.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet registrerer en økning i bevilgningen til kriminalomsorgen på 73,4 mill. kroner i regjeringens forslag. Dette er imidlertid en realnedgang på driften av fengslene og betyr at disse må kutte i sin virksomhet. Disse medlemmer viser til at soningskøen har vært sterkt voksende til tross for at regjeringen har satset på mildere soningstiltak som er billigere enn ordinære fengselsplasser. Soningskøen teller nå over 1 200 personer.

For at fengslene skal kunne drive sikkert og gi god kvalitet i oppfølgingen av hver enkelt innsatt, er det nødvendig med større driftsbudsjetter. Med det budsjettet regjeringen her har lagt frem vil utviklingen innen kriminalomsorgen stagnere ytterligere og både ansatte og innsatte vil oppleve økt sikkerhetsrisiko.

Disse medlemmer er opptatt av gode rammevilkår for kriminalomsorgen slik at oppfølgingen av de innsatte blir så god at tilbakefall til ny kriminalitet begrenses når de innsatte løslates.

På denne bakgrunn fremmet disse medlemmer forslag i sitt alternative budsjett om økt bevilgning på kriminalomsorgen med 13 mill. kroner.

Videre mener disse medlemmer man bør gjøre om enkelte institusjoner som tilpasses utenlandske kriminelle med lavere standard enn fengslene der nordmenn som skal tilbake til det norske samfunnet, soner. Norske fengselsfasiliteter virker ikke avskrekkende på kriminelle fra lavkostland, noe som fører til at vi tiltrekker oss uønsket oppmerksomhet fra slike grupper. Med en slik tilpasning av enkelte institusjoner vil man kunne gjøre store deler av driften innen kriminalomsorgen billigere samtidig som det blir mer effektivt med hensyn til utsendelse av de som ikke skal være her etter endt soning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ser det er behov for flere soningsplasser også etter at Halden fengsel er åpnet. Disse medlemmer ber derfor regjeringen komme tilbake med en plan for flere lukkede fengselsplasser i revidert nasjonalbudsjett. I denne sammenheng vil disse medlemmer vise spesielt til Haugalandet hvor soningssituasjonen er prekær. Man har for få plasser, og ingen tegn fra regjeringen tyder på at dette blir bedre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil be regjeringen legge frem en plan for forbedring i soningskapasiteten på Haugalandet og mulig bygging av nytt fengsel.

Videre vil komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vise til at det er et stort potensial for utbygging av nye fengselsplasser innenfor eksisterende murer. Flere plasser kan opprettes innenfor murene i Halden fengsel, Skien fengsel osv. Dette gir regjeringen mulighet til økt kapasitet til en relativt billig pris.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets ulike forslag om å lage en forsvarlig sluse inn til Skien fengsel. Denne soningsinstitusjonen er en av dem med høyest sikkerhetsnivå i landet. Likevel er det mulig å komme inn i sentrum av fengselet med våpen uten å bli stoppet. Disse medlemmer mener det haster å få gjort oppgraderingen og foreslår i sitt alternative budsjett å bevilge 6 mill. kroner ekstra til dette formålet.

Disse medlemmer mener det er viktig å styrke organisasjoner som «Way back» som står klare til å hjelpe folk tilbake til samfunnet etter gjennomført soning. Ved å styrke slike organisasjoner vil resosialiseringen av straffedømte i større grad lykkes, slik at de igjen kan delta positivt i samfunnet og let-

tere holde seg borte fra ytterligere kriminelle handlinger.

Disse medlemmer ser at regjeringen har bevilget noe til slike organisasjoner, men ser at det trengs større bevilgninger her. Det er også viktig at slike organisasjoner får mer forutsigbare rammevilkår, noe som sikres gjennom lengre avtaler og bevilgninger fra staten. På denne bakgrunn fremmes forslag i Fremskrittspartiets alternative budsjett om styrking av posten med 5 mill. kroner ut over regjeringens budsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at Kriminalomsorgen må utformes slik at hensynet til bevaring av samfunnets trygghet på en god måte kan tilpasses den straffereaksjon som den innsatte er ilagt. For at innsatte skal kunne tilbakeføres til et liv uten kriminalitet etter endt soning, legger disse medlemmer stor vekt på at soningshverdagen tilrettelegges for arbeid, arbeidstrening, skolegang eller andre meningsfylte aktiviteter. Det er sentralt at Kriminalomsorgen bemannes ut fra de utfordringer etaten møter ved endret innsattsammensetning, økte språkbarrierer og det til enhver tid gjeldende trusselnivået. Etter disse medlemmers oppfatning er innsatsen fra de ansatte i Kriminalomsorgen av avgjørende betydning for vellykket straffegjennomføring og tilbakeføring.

Disse medlemmer viser til at kriminalomsorgen står overfor betydelige utfordringer. Etter en gledelig nedgang i soningskøene er disse på vei opp igjen, og disse medlemmer antar at disse innen 2013 vil kunne være tilbake på nivået de var ved regjeringsskiftet i 2005. Disse medlemmer har i denne sammenheng merket seg at Justisdepartementet vil starte opp et nytt prosjekt for å sikre oppfølging av dette området. Disse medlemmer stiller imidlertid spørsmål ved hvilke tiltak som kan gi effekt og som denne gruppen forutsettes å komme frem til, uten at den lenge varslede kapasitetsplanen fremlegges og behandles.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen legger opp til at det skal etableres en egen avdeling for utenlandske innsatte ved Ullersmo fengsel. Disse medlemmer konstaterer at dette arbeidet ikke har vært høyt nok prioritert av regjeringen. Disse medlemmer viser til at Høyre tidligere har foreslått at det skal etableres egne fengselsavdelinger og fengsler for utenlandske innsatte som ikke skal tilbakeføres til det norske samfunnet. Slike avdelinger bør ha tilpassede krav til fasiliteter og innhold i soningen.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen har sikret at det siden 2006 har blitt soningsoverført flere enn tidligere. I 2008 ble 12 soningsoverført,

mens det i 2010 ble soningsoverført 41. Det er i og for seg positivt, men disse medlemmer viser til at det gjennomsnittlige antallet utenlandske innsatte har økt fra 553 i 2006 til 1 178 i 2011. I sum har altså antallet utenlandske kriminelle i norske fengsel økt betydelig, noe som skaper ytterligere press i kriminalomsorgen. Disse medlemmer ønsker derfor å arbeide aktivt for at Norge tilsluttes EUs regime for soningsoverføring og støtter regjeringen i dens arbeid med dette. Disse medlemmer understreker samtidig igjen behovet for at regjeringen nytter muligheten til å bruke EØS-midler til å finansiere kapasitet og ikke bare bedre innhold i soningen i ulike samarbeidsland. Disse medlemmer ber også regjeringen vurdere å knytte spørsmålet om vilkår for bistandsmidler til økt kapasitet i enkelte samarbeidsland utenfor EØS-området.

Disse medlemmer viser til at frivillige organisasjoner gjør et uvurderlig arbeid med innsatte under soning, i tilbakeføringsprosessen og etter løslatelse. Uten denne innsatsen ville etter all sannsynlighet tilbakefallet til kriminalitet blitt langt høyere. For mange av de løslattes evne til å tilpasse seg livet etter soning er det av stor betydning at de har mulighet til kontakt med andre enn ansatte i kriminalomsorgen, som alternativ til sitt kriminelle nettverk. Dessverre opplever mange av disse organisasjonene og ildsjelene at deres innsats verdsettes høyere i festtaler enn i økonomiske prioriteringer. Disse medlemmer ønsker å gjennomføre en kraftig dreining av midler til private og ideelle organisasjoner som driver effektivt tilbakeføringsarbeid av innsatte i norske fengsel, og dermed sikre større forutsigbarhet for disse organisasjonene.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre ved behandlingen av budsjettet for henholdsvis 2009, 2010 og 2011, og ved revideringen av disse, mer enn doblet støtten til dette viktige arbeidet. Disse medlemmer viser til at Høyre også i sitt alternative statsbudsjett for 2012 avsatte 5 mill. kroner til frivillige organisasjoners tilbakeføringsarbeid.

Disse medlemmer viser til behovet for kontinuerlig vurdering av effekten av administrative kostnader innenfor offentlig sektor, herunder kriminalomsorgen. Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2012 foreslo en effektivisering på 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at narkotika i stort omfang føres inn i enkelte norske fengsler. Manglende balanse mellom åpne og lukkede plasser bidrar til at mennesker sitter på åpen soning som i utgangspunktet ikke burde sitte der. Mye tyder på at enkelte innsatte styrer narkotikaomsetning utenfor

murene mens de soner. Videre viser disse medlemmer at de nye nasjonale retningslinjene for LAR har skapt betydelige utfordringer for fengselsansatte og anmoder regjeringen om å foreta en fornyet vurdering av hvorvidt praktiseringen av denne også bidrar til økt misbruk av narkotika i norske fengsler, ikke mindre.

Disse medlemmer er av den oppfatning at regjeringen de siste 6 årene til dels har brukt kriminalomsorgen til å gamble med samfunnets trygghet. Disse medlemmer viser til at blant annet Kriminalomsorgens Yrkesforbund fortsatt er av den oppfatning at balansen mellom åpne og lukkede plasser ikke er god. Kriminalomsorgen har blitt bedt om å ta større og flere sjanser når det gjelder å overføre innsatte fra lukkede til åpne fengselsplasser. De ansattes organisasjoner mener nå at prisen for enkle løsninger er i ferd med å bli for høy.

Disse medlemmer er av den oppfatning at utbyggingen kan gjøres gjennom utvidet bruk av elementbygg og andre midlertidige løsninger, samtidig som man igangsetter bygging av nye fengsler. Disse medlemmer påpeker også i år at det bør åpnes for at private aktører kan bygge straffegjennomføringsenheter, for så å leie ut til kriminalomsorgen, slik at man raskere får på plass tilstrekkelig antall soningsplasser.

Disse medlemmer viser også i år til at det er mulig å komme helt inn i Skien fengsel med våpen, noe som øker risikoen for gisselsituasjoner. Dette har vært kjent for ledelsen i Kriminalomsorgen i over 6 år, men så langt har ikke sikkerheten blitt bedret. Situasjonsbeskrivelsene bekymrer disse medlemmer, og disse medlemmer registrerer at regjeringen ikke har foretatt seg noe etter at regjeringspartiene tidligere stemte mot å sikre en slik sluse.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at straffegjennomføring må bygge på hva som er riktig for den enkelte domfelte og for samfunnet. Kriminalomsorgen må romme ulike soningstiltak som kan imøtekomme ulike behov. Bruk av tradisjonell frihetsberøvelse gjennom soning i fengsel står ikke i motsetning til en kriminalomsorg som bygger sitt arbeid på progresjon i soningen. Vilårene for straffegjennomføring må kunne endres når hensynet til tilbakeføringsarbeidet tilsier det eller som et ledd i forberedelsen til løslatelse. Samfunnets behov for sikkerhet må alltid veie tungt i slike vurderinger. Det må være klart for den innsatte at progresjon i soningen også medfører at det stilles en rekke krav om egen innsats. Brudd på vilårene for progresjon må få konsekvenser for den innsatte. Disse medlemmer er opptatt av at innholdet i samfunnsstraffen i en rekke tilfeller ikke ser ut til å fungere tilfredsstillende.

lende, og viser i denne sammenheng til at disse medlemmer gjennom flere år har etterlyst bedre kontroll med og evaluering av denne. Disse medlemmer advarer mot en utvikling der stadig flere skal sluses inn i alternative soningsformer hvis dette kun er økonomisk motivert. Disse medlemmer er imidlertid ikke negative til alternative soningsformer eller utredning av varetektssurrogat så fremt det ikke går på bekostning av samfunnets trygghet eller det virker støtende på den alminnelige rettsfølelse.

Kap. 3430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 432 Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)

Komiteen viser til viktigheten av fengselsbetjentenes rolle i straffegjennomføringen. Regjeringens økte fokus på kvalitet i innholdet i soningen og på rehabiliterende metoder og tiltak må følges opp med tilfredsstillende bemanning av kvalifisert personell i de ulike fengslene. Komiteen viser til at fengselsyrket er krevende og forutsetter god kompetanse. Komiteen er fornøyd med at flere av tiltakene som ble startet opp i 2010 og 2011 for å sikre tilgangen til kvalifisert personell fortsetter i 2012. Dette gjelder blant annet det obligatoriske etter- og videreutdanningskurset Kompetanseløftet startet i februar 2011, og innen 2015 skal utdanningen til fengselsbetjenter og saksbehandlere i fengslene og friomsorgskontorene være gjennomført. Komiteen vil videre understreke viktigheten av arbeidet med bemanningsanalysen for kriminalomsorgen hvor det nå arbeides med en gjennomgang av kompetansesammensetningen, samt arbeidet som gjøres for å få NOKUT-godkjennelse av etatsutdanningen.

Komiteen viser videre til at opptaket av aspiranter er økt i perioden 2006–2011, og at det i 2012 blir tatt inn seks klasser ved KRUS som tilsvarer om lag 150 aspiranter.

Komiteen vil også påpeke viktigheten av at sikkerheten til de ansatte skal ivaretas på en tilfredsstillende måte. Komiteen er derfor fornøyd med at nye tiltak mot vold og trusler mot tilsatte, i tråd med anbefalinger fra KRUS og ny handlingsplan, vil bli iverksatt høsten 2011 og våren 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at regjeringen forsøker å kutte i inntak av fengselsstudenter og finner dette kritikkverdig. Det er fortsatt stor mangel på faglært arbeidskraft i fengslene, samtidig som man har for lavt antall ansatte generelt. Soningskøen har vært

kraftig stigende det siste året og tilgang på færre ansatte vil øke denne i tiden fremover.

Disse medlemmer mener man må ha et høyt antall kvalifiserte fengselsbetjenter slik at man oppnår høy kvalitet på innholdet i soningen. Samtidig er dette viktig for sikkerheten både til innsatte og ansatte i norske fengsler. Det er også viktig for å ha kapasitet til ulike rehabiliteringstiltak som for eksempel refleksjonssamtaler som er startet i Trondheim fengsel. På denne bakgrunn foreslo Fremskrittspartiet en styrking med 5 mill. kroner i sitt alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til viktigheten av fengselsbetjentenes rolle i straffegjennomføringen. Stortingets forutsetninger om bedre kvalitet i innholdet i soningen, på rehabiliterende metoder og tiltak, og ikke minst de ansattes trygghet og arbeidsmiljø, må følges opp med tilfredsstillende bemanning av kvalifisert personell i de ulike fengslene. Disse medlemmer synes det er noe av et paradoks at det foretas en reduksjon i antallet klasser ved KRUS, samtidig som soningskøene øker og presset mot de ansatte i norske fengsler blir stadig sterkere. Selv om det kan stilles spørsmål knyttet til samsvaret mellom de politisk vedtatte målene om opptak til politihøyskolen og dernest midlene til å ansette nyutdannede, får disse medlemmer et inntrykk av at planleggingen og dimensjoneringen av kriminalomsorgen i enda større grad bærer preg av ad hoc-løsninger. Disse medlemmer viser til at det fortsatt er for mange ufaglærte ansatte i norske fengsler. Disse medlemmer viser til at Høyre derfor i sitt alternative budsjett foreslo 22 mill. kroner ekstra for å sikre fortsatt høyt opptak på KRUS. Disse medlemmer registrerer at flertallet etter 6 år ikke har sørget for bedre systemer og statistikk for å skape bedre balanse i straffesakskjeden når det kommer til de årlige budsjettbehandlingene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser også i år til at det er naturlig at Riksrevisjonen gjennomfører en gjennomgang av resultatene som oppnås i kriminalomsorgen. Det er et mål å øke åpenheten rundt arbeidet som gjøres i kriminalomsorgen, ikke minst som grunnlag for å få bedre ledelse innen kriminalomsorgen. Disse medlemmer vil skjerpe kravene til fengselsledelse og ber regjeringen om å vurdere ulike modeller for etterutdanning og belønning av fengselsledere som oppnår gode resultater ved sine enheter. I tillegg mener disse medlemmer at det må vurderes å opprette et eget og uavhengig direktorat for kriminalomsorgen i erkjennelsen av at dagens regionsinndeling ikke har medført den bedrede faglige og administrative styringen som er ønskelig.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser også igjen til at Høyre gjentatte ganger har påpekt behovet for mer kunnskap om effektene av kriminalomsorgens kriminalitetsreducerende arbeid, eksempelvis kurs i aggresjonsmestring, rusmestringsbehandling, samtalegrupper eller andre former for adferdsendrende tiltak. Dette er nødvendig for bedre å kunne prioritere mellom ulike former for tiltak, som til en viss grad, utover de rent faglige aspektene, også er et politisk spørsmål. Forskning på dette feltet bør være en prioritert oppgave fremover, etter disse medlemmers oppfatning. I denne sammenheng mener disse medlemmer at det ville være av interesse å få vurdert hvorvidt Halden fengsel, sammenlignet med andre fengsel, oppnår bedre resultater og hva de eventuelle årsakene til det kan være eller ikke være.

Kap. 3432 Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Komiteen viser til Politidirektoratets innbyggerundersøkelse fra 2010 der 94 pst. svarer at de føler seg trygge i nærmiljøet sitt, og at politiets innsats bidrar til dette.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, peker på den målrettede styrkingen av politi- og lensmannsetatens budsjetter for å redusere kriminalitet og dermed skape mer trygghet for borgerne. I denne forbindelse vises det til rapporten Politiet mot 2020 som både Politidirektoratet og organisasjonene i politiet står bak. Rapporten konkluderer med et behov for å øke politibemanningen i Norge til to polititjenestemenn pr. 1 000 innbyggere innen 2020. Rapporten angir hvorledes dette målet kan nås. Regjeringen har fulgt opp den anbefalingen hvert år etter at rapporten ble lagt frem, og har i tillegg foreslått og fått økt opptakene på Politi høyskolen til 720 studenter i 2010 og 2011. Flertallet viser til at det samme antallet foreslås for 2012, og at det er satt av lønnsmidler til de nyutdannede studentene i budsjettene hvert år, også i 2012.

Komiteen viser til at stortingsmeldingen om Resultatreformen vil bli lagt fram for Stortinget før sommeren. Meldingen vil drøfte distriktsorganiseringen av politiet, samt drøfte hvilke hensyn som skal ivaretas gjennom tjenestestedsstrukturen. Komiteen er godt fornøyd med at Stortinget inviteres til en bred drøfting av politiets organisering. Komiteen

er kjent med at det har foregått/foregår arbeid med forslag til strukturelle endringer, samt arbeid med organisatoriske endringer i ulike politidistrikt. Dette vil kunne foregripe de prosesser som stortingsmeldingen skal gi forankring for. Komiteen vil peke på at dette er uheldig og understreker betydningen av at slike endringer skjer som et resultat av en helhetlig tilnærming.

Komiteen vil også understreke behovet for at økte ressurser kombineres med bedre ressursbruk. Den varslede stortingsmeldingen om Resultatreformen vil gå inn i denne problematikken. Komiteen ser frem til at det langvarige arbeidet med å utvikle nye målekriterier blir avklart. Det blir sentralt at reformen balanserer utviklingen av et godt nærpolti i politidistriktene med å bygge opp kompetanse innen økonomisk kriminalitet, cyberkriminalitet, menneskehandel, overgrep, voldtekter, ID- og banksvindel m.m.

Komiteen mener oppfølging av stortingsmeldingen Kampen mot organisert kriminalitet – en felles innsats (Meld. St. 7 (2010–2011)) blir en sentral oppgave i året som kommer, og ser frem til at de forbedringer av lovverk og organisering som ble støttet i innstillingen, blir fulgt opp. Det vil gi politiet og samfunnet bedre redskaper for effektivt å møte den økende trusselen fra organisert kriminalitet, som tar stadig nye former. Den har profitt og makt som mål og søker å hoppe over gjerdet der det er lavest, noe som innebærer at politiet må fortsette å bygge opp kompetanse og kapasitet innen økonomisk kriminalitet.

Komiteen er bekymret for politiets oppfølging av innførsel, omsetning og bruk av dopingmidler. Med tanke på den fare bruk av doping kan være både for dem som bruker og for omgivelsene, forventer komiteen økt fokus på problemstillingen i 2012.

Komiteen registrerer at det stadig er store utfordringer knyttet til opprustningen av politiets IKT-systemer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener det er positivt at det øremerkes 80 mill. kroner til dette, og flertallet merker seg at departementet for øvrig vil videreføre fjorårets ramme på 250 mill. kroner til IKT. Flertallet mener det er avgjørende å få fram utredningen som er varslet før nyttår, slik at omfanget og framdriften i hele IKT-prosjektet kan avklares bedre, og det kan legges en forutsigbar plan for årene framover.

Flertallet mener det er positivt at oppklaringsprosenten i første halvår går opp til 40,7 pst., og at det totale antall anmeldelser i Norge viser en noe syn-

kende tendens. Samtidig kan det også bemerkes at saksbehandlingstiden ligger noe høyere enn målet.

Flertallet er tilfreds med at Politidirektoratet og Folkehelseinstituttet (FHI) rapporterer at det nå ikke er restanser i forhold til DNA-analyser ved FHI. Flertallet har merket seg tilbakemeldingen om at gjennomsnittlig behandlingstid vedrørende vinningskriminalitet nå er nede på 22 dager. Flertallet har også merket seg at behandlingstiden i saker prioritert av politiet kan være nede på 1 døgn. Flertallet forstår at det i større, kompliserte saker med mange sporprøver er et krevende arbeid som naturlig tar lengre tid, og vil derfor understreke betydningen av at det er etablert et godt samarbeid mellom politiet og FHI. Flertallet legger til grunn at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på en dertil egnet måte når det gjelder et DNA-laboratorium i Tromsø.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er opptatt av større effektivitet og rettssikkerhet i arbeidet med DNA-analyser. Disse medlemmer viser til at Høyre og Fremskrittspartiet gjennom snart 6 år har foreslått at det skal åpnes for at flere analyseinstitutter skal kunne bidra til for eksempel å få oppklart voldtektsaker raskere, jf. eksempelvis Dokument 8:34 S (2009–2010), jf. Innst. 164 S (2009–2010). Igjen viser disse medlemmer til at det finnes et delvis privat eid og akkreditert DNA-laboratorium i Stavanger, GENA. Dette laboratoriet er klart til å gjøre oppgaver knyttet til DNA-håndtering for politiet. Etter disse medlemmers oppfatning kan et alternativt analysemiljø, som GENA, bidra til lavere saksbehandlingstid, høyere kvalitet, bedre rettssikkerhet og lavere utgifter i forbindelse med DNA-arbeidet. For disse medlemmer er det meningsløst at kun det faktum at GENA er delvis privat eid, skal være årsak til at de ikke får analysere DNA-prøver for politiet. Ikke minst når GENA selv har tilbudt seg å bli kjøpt opp av staten. Disse medlemmer konstaterer at dette har vært til skade for politiets mulighet til å oppklare kriminaliteten raskere, og dermed også til skade for kriminalitetsofrene. Samtidig kan det stilles spørsmål ved om man har utnyttet offentlige ressurser effektivt og bidratt til etterforskning på en mest mulig rettssikker måte. Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative budsjett valgte å omdisponere 15 mill. kroner ved å ta i bruk tilgjengelig analysekapasitet ved private analyseinstitutt. Disse medlemmer viser videre til at arbeidet med etableringen av et «second opinion-miljø» i Tromsø er på betydelig etterskudd. Disse medlemmer registrerer at regjeringen fortsatt uttaler at den har prinsipielle betenkeligheter mot bruk av GENA, men konstaterer at tilsvarende prinsipper ikke gjelder på

andre områder for analyse av bevis i straffesaker, som ved gjenoppretting av digital informasjon.

Disse medlemmer er videre bekymret for at politidistriktenes brukerbetaling av det nye nødnett ikke er tilstrekkelig belyst i regjeringens forslag til statsbudsjett. Disse medlemmer frykter at disse utgiftene vil gå på bekostning av politibemanningen i mange politidistrikter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at politiet for andre år på rad har opplevd nedbemanning i den totale arbeidsstyrken. Slik årets budsjettforslag er utformet, er det stor sannsynlighet for at dette også vil skje i 2012. Disse medlemmer minner om det tverrpolitiske målet om 2 tjenestemenn pr. 1 000 innbyggere innen 2020. De siste tre årene har utviklingen gått i feil retning og i enkelte distrikter medles det nå om at man er nede i 1 tjenestemann pr. 1 000 innbygger. 18 politidistrikter har opplevd nedbemanning det siste året. Som resultat av dette vil en også i fremtiden se lite synlig politi, manglende oppfølging ved anmeldelse av lovbrudd og mindre trygghet i befolkningen, noe disse medlemmer finner dramatisk.

Etter disse medlemmers oppfatning må man i større grad satse på grunnbemanning til denne er kommet opp på et robust nivå. De 70 mill. kroner regjeringen har bevilget til nyansettelser, er i denne sammenheng svært lite. Disse medlemmer viser til at pengene ikke vil bli disponible for nyansettelser for etter sommeren.

Disse medlemmer mener politidistriktenes driftsbudsjetter allerede er hardt presset. Med det budsjettet som nå fremlegges vil det bli enda trangere. Dette vil i sin tur føre til at de ulike politimestrene får problemer med å holde en forsvarlig bemanningsgrad og beredskap, samtidig som de ikke vil kunne prioritere ut fra hvilke oppgaver som er viktige i det enkelte distrikt.

Det mest paradoksale med denne situasjonen er etter disse medlemmers oppfatning at det står nyutdannede politifolk i kø og klar for å fylle opp de tomme stillingene. 126 av de som gikk ut av Politihøgskolen i år og i fjor har enda ikke jobb. I tillegg står 210 personer i kortere vikariater og har således ikke trygghet for at de får fortsette i etaten. Over 30 av dem som ikke har jobb ble ferdig utdannet i 2010.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn gjenta sitt forslag fra budsjettet i fjor om at det innføres en garanti om at alle som består Politihøgskolen skal være sikret jobb når de går ut.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre en garanti for arbeid til alle politistudenter som består den treårige

politiutdanningen slik at de får rett til jobb. Garantien skal gjelde frem til målet om 2 tjenestemenn pr. 1 000 innbyggere er nådd.»

For å få en robust bemanning i politietaten mener disse medlemmer man også må satse på andre tiltak. Det finnes svært mye kompetanse politiet kan nyttiggjøre seg av blant seniorer som nettopp har gått av med pensjon. Disse vil kunne gjøre en svært god jobb og dekke opp bemanningsbehovet dersom man økonomisk og praktisk legger til rette for dette.

Videre mener disse medlemmer at man i større grad bør rekruttere blant sivile som kan ha støttefunksjoner, transporttjenester og merkantile funksjoner. Sivile med spesialkompetanse bør også hentes inn for å heve kvaliteten på politiarbeidet og i større grad sørge for spisskompetanse i møtet med den moderne kriminaliteten. Dette kan gjøres gjennom en modulbasert politiutdanning der man rekrutterer folk med kompetanse man trenger for således å gi dem nødvendig politiopplæring raskt. På denne måten får man et bedre politikorps på langt kortere tid.

Disse medlemmer er tilfredse med økningen PST har fått i sine budsjetter. Dette er positive signaler i etterkant av 22. juli om at man styrker de hemmelige tjenester og ruster til fortsatt kamp mot terrorisme.

Disse medlemmer er imidlertid usikre på hvorvidt bevilgningsøkningen er tilstrekkelig og hvorvidt PST er tilstrekkelig dimensjonert for de oppgaver avdelingen er satt til å håndtere.

Disse medlemmer er svært opptatt av å intensivere arbeidet med å stoppe mer kriminalitet på grensen. Smugling og menneskehandel er store problemer det er viktig å gjøre noe med. Dette skjer lettest dersom man får stoppet innførselen før den passerer grensen. Videre vet man at utvidelsen av Schengen har ført til at flere personer kommer hit for å begå kriminalitet. Disse har som regel vært her før de eventuelt har blitt stoppet i andre land tidligere. Dersom man får stoppet denne gruppen på grensen, hindres mye kriminalitet i landet og øvrig politi kan bruke ressurser på andre ting. Dette er bakgrunnen for at disse medlemmer i Fremskrittspartiets alternative budsjett foreslo bevilget 10 mill. kroner til politiets arbeid på grensen.

Samlet foreslo disse medlemmer å bevilge 470 mill. kroner ekstra til politiet hvor 120 mill. kroner ble foreslått bevilget til Oslo politidistrikt.

Disse medlemmer tar på nytt til orde for at politiet får sitt eget investeringsbudsjett. Politiet har et stort etterslep på materiell og utstyr, noe som bør fornyes for at etaten skal kunne drive kriminalitetsbekjempelse på en effektiv måte. Det største behovet er investeringer i nytt IKT-system. De to siste årene har regjeringen tappet politiets driftsbudsjetter med til

sammen 430 mill. kroner til denne satsingen. Dette har ført til dårligere bemanning og beredskap i de ulike politidistrikter og mindre forutsigbarhet for borgerne. Slike investeringer bør holdes utenfor ordinært driftsbudsjett. Det samme gjelder innkjøp av biler, våpen, uniformer og annet utstyr.

Disse medlemmer ser at regjeringen har satt av 80 mill. kroner for 2012 til videre investeringer i IKT. Man kommer likevel til å bruke mye mer på dette, noe som gjør at driftsbudsjettene blir ytterligere tappet.

Disse medlemmer foreslår derfor i sitt alternative budsjett å bevilge 190 mill. kroner til eget investeringsbudsjett, hvorav 40 mill. kroner går til politiet i Oslo.

Disse medlemmer er opptatt av å fjerne merverdiavgiften ved kjøp av kjøretøyer til politiet. Det er meningsløst at politiet skal betale denne avgiften når alle andre utrykningsetater slipper. Med den ressursituasjonen politiet befinner seg i nå, er avgiftslette et vesentlig grep for at politidistriktene skal få gjort nødvendige investeringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett hvor det ble foreslått å styrke politiets driftsbudsjett med totalt 400 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at Høyre for inneværende år foreslo en økning til politiet på totalt 300 mill. kroner, for 2010 foreslo en økning på 140 mill. kroner, for 2009 foreslo en økning på 220 mill. kroner, for 2008 foreslo en økning på 163 mill. kroner og for 2007 foreslo en økning på 50 mill. kroner. Slik ville Høyre ha bidratt til at den helt nødvendige IKT-oppgraderingen ikke går på bekostning av politiets evne til å forebygge, forhindre, etterforske og påtale kriminalitet.

Situasjonen i politidistriktene landet rundt tilsier at det er et stort behov for videre økonomiske rammer for politidistriktene, slik at nedslitt utstyr kan erstatte og IKT-utstyr kan oppgraderes, ved siden av å sikre at politidekningen er tilfredsstillende i alle politidistrikt. Det vises i denne sammenheng til representantforslag om plan for IKT-investeringer i politiet og reell styrking av politiets driftsbudsjett i Dokument 8:33 S (2010–2011), Innst. 206 S (2010–2011).

Disse medlemmer konstaterer nok en gang at regjeringen mangler en sentral strategi for å beholde erfarne medarbeidere lenger i etaten, samtidig som man heller ikke har en sentral strategi for bedre bruk av sivilt ansatte. I denne sammenheng viser disse medlemmer til at sivilt ansatte utgjør en verdifull ressurs i politiet. Høyre påpekte i flere år behovet for et økt antall sivilt ansatte i politiet. Etter noe tid fulgte regjeringen opp, som resultatet av den forrige finanskrisen. Oppgaver det ikke kreves politifaglig utdanning for å gjennomføre, kan og bør utfø-

res av andre enn polititjenestemenn. Slik frigjøres politikraft til politiets kjerneoppgaver. Disse medlemmer mener også i år at effekten av arbeidet de sivilt ansatte gjør kan bedres, og viser i denne sammenheng til forslag fremmet om nasjonal strategi for økt og bedre bruk av sivil kompetanse i politiet, Innst. 49 S (2010–2011) og Dokument 8:155 S (2009–2010).

Disse medlemmer anser dagens seniorer i politiet som en stor ressurs. Disse medlemmer ønsker å benytte den kunnskapen og erfaringen disse har på en bedre måte enn det regjeringen legger opp til i sitt budsjettforslag. Satsing på seniortiltak i politiet vil kunne gi viktig tilgang på politiarbeidskraft landet rundt i årene som kommer.

Disse medlemmer vil fremheve at politiets viktigste oppgave er å sikre befolkningens trygghet. Disse medlemmer viser til at Høyre derfor tidligere har utarbeidet en omfattende krimplan. I denne understrekes det at fravær av lokalt politi gir grobunn for kriminalitet. Disse medlemmer godtar ikke at det utvikler seg lovtomme rom i samfunnet, hvor vår evne til å slå ned på kriminalitet reduseres. Risikoen for at kriminelle blir tatt blir mindre og sannsynligheten for kriminalitet øker. Etter Høyres oppfatning er norsk politi for dårlig bemannet i dag. Politidirektoratets bemanningsrapport «Politiet mot 2020» anviser hvordan politidekningen innen 2020 skal økes med ca. 2 700 polititjenestemenn, fra nivået i 2008. Under forutsetning av at dette oppnås, vil politidekningen i Norge i 2020 være ca. 2,0 polititjenestemenn pr. 1 000 innbyggere. Våre naboland har ifølge bemanningsrapporten en langt høyere politidekning i dag, og arbeider aktivt for å øke den ytterligere. Disse medlemmer viser til at politidekningen i Norge dessverre ikke er økende. I denne sammenheng vises det til at politidekningen har gått ned i 21 av 27 politidistrikt hvis man sammenlikner tallene for 2006 og 2010.

Disse medlemmer viser til at det tar til dels lang tid før uteksaminerte fra Politihøgskolen får jobb i politiet, og mange av dem blir tilsatt i kortere vikariater. Et samlet storting står bak den økningen i opptaket til Politihøgskolen som startet under Sentrum-/Høyre-regjeringen, og ble videreført av dagens regjering etter et hvileskjær fra flertallets side i perioden 2005–2007. Disse medlemmer frykter at en vil miste den historiske muligheten en nå har til å få et massivt løft i antallet ansatte i politiet hvis ikke politiet har driftsbudsjetter som gjør det mulig å ansette de nyutdannede i politiet. Høyre frykter en stor overgang fra politiet til andre yrker som et resultat av dagens underbudsjettering av politiet. Disse medlemmer vil understreke at opptaket til Politihøgskolen og KRUS står i en særstilling i justissektoren. Ettersom det er politisk bestemt hvor mange

studenter som skal tas opp til hvert studium, er det også et klart politisk ansvar å legge til rette for at det er midler i relevante etater til fortløpende å ansette de nyutdannede. Utviklingen den senere tiden har dessverre vist at dette ikke er tilfellet i politiet. Disse medlemmer viser til at dette krever klare politiske prioriteringer, og er gjennomførbart hvis viljen til å bevilge midler er til stede. Med dette som bakteppe imøteser disse medlemmer en mer offensiv tilnærming på dette området fra regjeringens side.

Disse medlemmer viser til at Økokrim har en særstilling i kraft av å være det fagorganet i etaten som skal etterforske og påtale økonomisk kriminalitet. Den alvorlige organiserte kriminaliteten henger nært sammen med økonomisk kriminalitet. Store summer fra organisert kriminalitet hvitvaskes hvert år gjennom tilsynelatende legale foretak. Økokrim må derfor til enhver tid være rustet til å møte det endrede kriminalitetsbildet de organiserte kriminelle utgjør. For å sikre tilstrekkelige ressurser til dette viktige arbeidet avsatte Høyre 5 mill. kroner ekstra til Økokrim i sitt alternative statsbudsjett.

Det målrettede arbeidet mot organisert kriminalitet har ikke vært godt nok, og disse medlemmer viser til at Høyre tidligere har fremmet et omfattende representantforslag, Dokument 8:137 S (2009–2010) jf. Innst. 50 S (2010–2011), som viste hvordan den organiserte kriminaliteten kan bekjempes bedre enn i dag. Riksrevisjonens undersøkelse av politiets innsats mot organisert kriminalitet, Dokument 3:10 (2009–2010), viste forbedringspotensialet på en rekke områder. Disse medlemmer er glade for den tverrpolitiske enigheten man oppnådde da regjeringens melding om dette ble behandlet, jf. Meld. St. 7 (2010–2011), jf. Innst. 300 S (2010–2011). Disse medlemmer er av den oppfatning at det er en styrke at man samhandlet såpass godt mellom regjering og storting da disse spørsmålene handler om beskyttelse av demokratiet og helt grunnleggende felles verdier. Det er videre positivt at den sentrale satsingen fra Politidirektoratet har økt, med opprettelsen av samordningsorganet og tildeling av øremerkede tilskudd til politidistriktenes arbeid mot organisert kriminalitet etter omfanget i distriktet eller særlige utfordringer politidistriktene møter. Arbeidet mot den alvorlige organiserte kriminaliteten må ikke begrenses av ressursmangel. Høyre avsatte derfor 10 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett, som samordningsorganet skal fordele på politidistriktene og særorganene, for at innsatsen skal kunne økes ytterligere.

Disse medlemmer er videre svært bekymret for oppblomstringen av kriminelle 1 pst. MC-miljø i og utenfor Norge. I denne sammenheng viser disse medlemmer til Dokument 8:173 S (2010–2011) – representantforslag om bekjempelse av 1 % MC-

klubber hvor det blant annet blir foreslått at man med utgangspunkt i stortingsmelding «Kampen mot organisert kriminalitet», Meld. St. 7 (2010–2011), ber regjeringen bidra til at det utarbeides et bredt virkemiddelapparat for kommuner i arbeidet med å bekjempe «1 %-klubbene», fremme sak for Stortinget med forslag til strengere regulering av import og overdragelse av plomberte våpen, fremme egnede lovendringsforslag som bedre ivaretar vitners og informanternes sikkerhet mv.

Disse medlemmer viser til tidligere representantforslag fra Høyre om bevaring av nærpolitimodellen og gjennomføring av en bredt anlagt politistudie, Dokument 8:157 S (2009–2010) og Innst. 52 S (2010–2011). Disse medlemmer er tilfredse med at regjeringen har fremmet en rekke bevilgningsforslag motivert utifra hendelsene den 22. juli 2011, men viser til at det fortsatt er et betydelig behov for en politistudie som kan sikre økt samfunnssikkerhet. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til Dokument 8:3 S (2011–2012) om en bredt anlagt politistudie og økt samfunnssikkerhet. Disse medlemmer viser også til behovet for at politiet er en lærende organisasjon og at det ikke unntaksvis er slik at man evaluerer ekstraordinære hendelser. I denne sammenheng vises det til representantforslag om bedre evaluering av ekstraordinære hendelser i politiet, som grunnlag for utvikling av ny kunnskap og styrket terrorberedskap, jf. Dokument 8:15 S (2011–2012).

Disse medlemmer avventer stortingsmeldingen om ny organisering av politi- og lensmannsetaten i 2012, omtalt som «Resultatreform», men understreker behovet for at politiets organisering til enhver tid må være tilpasset det kriminalitetsbildet det møter.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre ber imidlertid regjeringen være oppmerksom på at forsøk gjort i Follo politidistrikt ikke nødvendigvis blir så vellykket som det statsråden har forutsatt i dialogen med kommunene, grunnet endrede forutsetninger som har bidratt til å redusere politiets evne til å forebygge kriminalitet blant ungdom. Disse medlemmer registrerer at man fra de respektive Follo-kommunenes side føler seg lurt, og anmoder derfor regjeringen om å gå i fornyet dialog med disse med sikte på å oppnå en omforent løsning som sikrer innbyggernes trygghet. Disse medlemmer etterlyser også den varslede evalueringen av modellen for ressurstildeling til Follo og andre politidistrikter med spesielle utfordringer.

Kap. 3440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 441 Oslo politidistrikt

Komiteen viser til at Oslo politidistrikt, i tillegg til de lokale politioppgavene, også har nasjonale oppgaver og forpliktelser til å gi bistand innen blant annet etterretning, narkotika, organisert kriminalitet og antiterrorbekjempelse. Oslo politidistrikt har et særskilt ansvar for å ivareta kongefamiliens sikkerhet og sikring av ambassader. Dette kommer i tillegg til ansvaret for sikkerhet under statsbesøk og andre større arrangementer som legges til Oslo.

Komiteen vil også understreke nødvendigheten av at Oslo-politiet har de nødvendige ressursene til å håndtere etterforskningen etter 22. juli 2011, og er derfor positive til at regjeringen bevilger 98,7 mill. kroner til formålet. Komiteen påpeker at arbeidet med ettervirkningene av terrorhandlingene med tiden vil minske, og at ressursbehovet dermed reduseres i takt med dette.

Komiteen vil også påpeke at Oslo politidistrikt står overfor store utfordringer, ikke bare etterforskningen av terrorhandlingene 22. juli 2011, men også knyttet til uvanlig mange drap og et høyt antall overfalls voldtekter og andre voldtekter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser videre til at Oslo politidistrikt styrkes gjennom økte bevilgninger til politihelikoptertjenesten med 29,7 mill. kroner. Det gjør at politiet kan lease inn et reservehelikopter, øke antallet helikopter-crew og derigjennom sikre en fungerende døgnerberedskap. Det er viktig at arbeidet med å avklare stedsvalg for en ny helikopter- og beredskapsbase finner sin avklaring. Flertallet merker seg også at bevilgningene til beredskapstroppen i Oslo styrkes med 25 mill. kroner, i tillegg til de 20 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett for 2011.

Flertallet viser til at Oslo politidistrikt har fått en økning i sine budsjetter på 216,3 mill. kroner, herunder 28 mill. kroner til 41 stillinger til studenter som er ferdig utdannet fra Politihøgskolen sommeren 2012, og helårsvirkning av 22 stillinger til nyutdannede fra Politihøgskolen i 2011.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre ser det som positivt at Beredskapstroppen har fått investeringsmidler og at Oslo-politiet har fått mulighet til styrket helikopterberedskap. Dette vil gjøre beredskapen på det sentrale østland mer slagkraftig i tiden fremover. Det er imidlertid synd at en så alvorlig hendelse som den man

opplevde 22. juli må til for at disse tingene kommer på plass. Disse medlemmer viser til at manglende helikopterberedskap var godt kjent også før 22. juli uten at regjeringen tok tak i dette. Det samme gjelder beredskapstroppens investeringsbehov.

Disse medlemmer er også fornøyd med at regjeringen tar inn over seg de økonomiske utfordringer det er knyttet til å drive straffesaken etter 22. juli og at man bevilger penger til dette.

Disse medlemmer vil imidlertid påpeke det generelle behovet Oslopolitiet har for bemanningsøkning og mener det derfor er behov for ytterligere ressurser. De ekstra stillingene som har kommet i kjølvannet av 22. juli hjelper ikke på den generelle kriminalitetsbekjempelsen i byen.

På denne bakgrunn foreslo komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet i Fremskrittspartiets alternative budsjett å bevilge 120 mill. kroner ekstra til politiet i Oslo, hvorav 40 mill. kroner går til eget investeringsbudsjett.

Disse medlemmer tar på nytt til orde for at politiet får sitt eget investeringsbudsjett. Politiet har et stort etterslep på materiell og utstyr, noe som bør fornyes for at etaten skal kunne drive kriminalitetsbekjempelse på en effektiv måte. Det største behovet er investeringer i nytt IKT-system. De to siste årene har regjeringen tappet politiets driftsbudsjetter med til sammen 430 mill. kroner til denne satsingen. Dette har ført til dårligere bemanning og beredskap i de ulike politidistrikter og mindre forutsigbarhet for borgerne. Slike investeringer bør holdes utenfor ordinært driftsbudsjett. Det samme gjelder innkjøp av biler, våpen, uniformer og annet utstyr.

Disse medlemmer ser at regjeringen har satt av 80 mill. kroner for 2012 til videre investeringer i IKT. Man kommer likevel til å bruke mye mer på dette, noe som gjør at driftsbudsjettene blir ytterligere tappet.

Disse medlemmer foreslo i sitt alternative budsjett å bevilge 190 mill. kroner til eget investeringsbudsjett, hvorav 40 mill. kroner går til politiet i Oslo.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at ulike deler av landet har svært forskjellige kriminalitetsutfordringer. Oslo er i en særstilling som landets største by og hovedstad. Kriminalitetsutviklingen i Oslo ligger ofte i forkant av resten av landet, og byen er utsatt for omfattende kriminalitet siden befolkningstettheten er høy og det er mange besøkende turister. Disse medlemmer viser til at antallet synlige polititjenestemenn i Oslo politidistrikt er vesentlig lavere i dag enn tidligere. Samtidig øker antallet oppgaver politiet skal utføre. Disse medlemmer vil

berømme byrådet i Oslo for at de virkemidlene kommunen kan bruke for å redusere kriminalitet og øke tryggheten for borgerne, tas i bruk. Narkotikaomsetning er et omfattende problem i flere bolig- og turområder i Oslo. Dette er etter disse medlemmers oppfatning ikke akseptabelt, det er stort behov for at politiet håndhever en nulltoleranse overfor narkotika. For å redusere omfanget av narkotikaomsetning sørger innleide vektore for økt trygghet i byen, i en situasjon hvor politiet ikke har tilstrekkelige midler til å følge opp dette selv. Disse medlemmer vil understreke at politiet i Oslo gjør en uvurderlig innsats i kampen mot organisert kriminalitet, og i særdeleshet for å bekjempe tilfanget av narkotika i Norge. For å opprettholde dette viktige arbeidet er det av avgjørende betydning at politiet i Oslo har bevilgninger som står i et rimelig forhold til pålagte oppgaver og befolkningens forventninger.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslo derfor i sitt alternative budsjett å avsette 80 mill. kroner til Oslo politidistrikt utover regjeringens forslag til statsbudsjett.

Kap. 3441 Oslo politidistrikt

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 442 Politihøgskolen

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Politihøgskolen med 32,7 mill. kroner sammenlignet med 2011, en økning som sikrer et fortsatt opptak på 720 studenter.

Komiteen bemerker at de høye studentopptakene også representerer en ressurs for politidistriktene, i form av flere studenter som skal ut i praksis hos dem. De får egne midler til oppfølging og veiledning, og studentene kan dermed utgjøre en tilleggs-kapasitet i praksisperioden i distriktene.

Komiteen påpeker at 2013 blir et særlig viktig år for Politihøgskolen og oppfølging av de ferdigutdannede. Da vil det første kullet på 720 studenter være uteksaminert. Komiteen understreker viktigheten av at satsingen på de ferdigutdannede videreføres mot 2013.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, støtter at regjeringen opprettholder det rekordhøye studentopptaket til Politihøgskolen på 720 studenter i 2012, og at politikutdanningen videreføres i Oslo, Bodø, Kongsvinger og Stavern.

Flertallet viser til at 95 pst. av studentene som ble uteksaminert i 2010 pr. i dag rapporteres å ha lønnet stilling i etaten, og at dette tilsvarer den situasjo-

nen man har hatt hvert år siden 2006. Det er positivt at en så stor andel av politihøgskolestudentene ønsker å jobbe i politiet, og det blir viktig å sikre at de får muligheten til dette også i kommende år. Pr. 28. oktober 2011 var 281 av de 362 studentene som til nå har bestått eksamen, i jobb i etaten. Dette må følges opp slik at resultatet kan bli like bra som tidligere år.

Flertallet er tilfreds med at det settes av midler til å kunne ansette politihøgskolestudenter som blir ferdigutdannet i 2012. De 202 nye stillingene til ferdigutdannede som ligger i budsjettet, sammen med naturlig avgang som pensjonering, skal gi hele 2012-kullet på 552 studenter muligheter til jobb i politiet, forutsatt at man tar imot jobbtildbud landet rundt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er opptatt av at det tenkes nytt i rekrutteringsarbeidet i politiet. Morgendagens politi krever i mye større grad spisskompetanse og faglig tyngde på mange andre områder enn det politifaglige. Dette er grunnen til at disse medlemmer vil dreie deler av politiutdanningen til å bli modulbasert. I etterforskning vil politiet i ulike sammenhenger ha behov for økonomer, revisorer, dataingeniører, informasjonsanalytikere og andre med spesialkompetanse. Det er mye mer effektivt å ansette personer med denne bakgrunnen for så å gi dem innføring i politifag, jus osv., for deretter å gå rett inn i tjeneste. Videre kan det tenkes yrkesgrupper som kan gjøre en operativ tjeneste ute, uten å ha treårig politiutdanning. Vektore med erfaring, soldater fra fredsbevarende styrker og annet befall vil ha en kompetanse politiet i stor grad kan nyttiggjøre seg av. Dersom man tilrettelegger politiutdanningen slik at disse kan få nødvendig opplæring i grunnleggende politiarbeid, kan de på kort sikt komme inn i politietaten og heve kvaliteten og kompetansen på det kriminalitetsbekjempende arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre understreker meget sterkt betydningen av at uteksaminerte studenter med bestått eksamen fra Politihøgskolen raskt får seg arbeid i politietaten. Etter disse medlemmers mening vil det være en sløsing med menneskelige og samfunnsmessige ressurser dersom dette ikke skjer. Disse medlemmer finner det riktig å kritisere regjeringen for at den har skapt usikkerhet om arbeidssituasjonen til nyutdannede studenter.

Disse medlemmer viser til at det må være en forutsetning at avlagte eksamener er bestått før de nyutdannede kan forvente å få jobb i politiet. Disse medlemmer mener imidlertid at regjeringens og regjeringspartienes bruk av tallstatistikkene fra Poli-

tihøgskolen ikke er egnet til å skape en nyansert debatt om jobbsituasjonen for de nyutdannede eller antallet studenter som gjennomfører Politihøgskolen på normert tid. Det er etter disse medlemmers oppfatning grunn til å rette særlig oppmerksomhet mot gjennomføringsgraden ved Politihøgskolen, når rundt en fjerdedel av avgangsstudentene i 2010 og 2011 ikke består samtlige eksamener på normert tid. Disse medlemmer registrerer at denne problemstillingen ikke er adressert i regjeringens budsjettforslag. Disse medlemmer viser videre til at en stor andel av studentene som ikke har bestått samtlige eksamener etter normert tid, består resterende eksamener i løpet av kort tid, og dermed burde ha vært inkludert i regjeringens statistikk over antallet uteksaminerte som får jobb innen kort tid.

Disse medlemmer viser til at økningen i antall studenter ved Politihøgskolen er en videreføring av den økningen som ble startet av sentrum/Høyre-regjeringen fra 2003 til 2005. Disse medlemmer viser også til Arbeiderpartiets, Sosialistisk Venstrepartis og Senterpartiets alternative budsjettforslag for årene 2001 til 2005. I denne perioden hadde dagens regjeringspartier ikke ett eneste forslag om å øke opptaket til Politihøgskolen utover det som ble foreslått av regjeringen. Disse medlemmer viser videre til at det i regjeringspartienes alternative statsbudsjett for disse årene ikke ble foreslått mer penger til politiet enn det sentrum/Høyre-regjeringen bevilget.

Kap. 3442 Politihøgskolen

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet

Komiteen mener at det er viktig at alle ledd i straffesakskjeden styrkes slik at sakene blir behandlet effektivt. Påtalemyndighetens oppgaver utgjør en viktig del av dette bildet og har som resten av politi- og påtalemyndighet for øvrig blitt sterkt påvirket av hendelsene den 22. juli 2011.

Komiteen viser til at hos påtalemyndighet og Riksadvokaten vil oppgavene i første omgang være voksende, og det blir viktig at regjeringen følger med på ressursbehovet her.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er derfor tilfreds med at regjeringen i budsjettet foreslår å øke bevilgningen til Den høyere påtalemyndighet med 5,42 mill. kroner i forbindelse med terrorangrepene. Flertallet merker også seg at Justisdepartementet foreslår å styrke Den høyere påtalemyndighet med ytterligere 750 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig at alle ledd i straffesakskjeden styrkes slik at sakene blir behandlet effektivt. Påtalemyndighetens oppgaver utgjør en viktig del av dette bildet og må derfor styrkes med ytterligere 5 mill. kroner, noe Fremskrittspartiet foreslo i sitt alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at den høyere påtalemyndighet vil stå overfor betydelige utfordringer i 2012. Anslag for merkostnadene etter angrepene 22. juli 2011 forventes å bli høye. Samtidig er det grunn til å forvente at økte bevilgninger til politiet vil kunne føre til økt sakstilgang for den høyere påtalemyndigheten.

Disse medlemmer viser til at Riksadvokaten har uttrykt bekymring for ressursituasjonen, og viser til at Høyre i sitt alternative budsjett foreslo å styrke den høyere påtalemyndighet med 8 mill. kroner.

Kap. 446 Den militære påtalemyndighet

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 448 Grensekommissæren

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 450 Sivile vernepliktige

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg forslaget om å nedlegge siviltjenesten, og at det i regjeringens budsjettforslag ikke er avsatt bevilgning til mannskapsrelaterte kostnader.

Flertallet er kjent med at Forsvaret ikke lenger har det samme behovet for militære mannskap, og at sivil verneplikt derfor foreslås avviklet som tjenesteform. Forslaget om nedleggelse har vært på høring, og flertallet ser frem til å behandle saken i Stortinget.

Flertallet forutsetter at de ansatte ivaretas på en god måte i forbindelse med avviklingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at regjeringspartiene legger til grunn at siviltjenesten vil bli nedlagt i 2012. Disse medlemmer er positive til en debatt om modernisering av førstegangstjenesten. Denne debatten må imidlertid føres bredt, og ikke begrenses til å omhandle kun siviltjenesten. Etter disse medlemmers oppfatning vil forslaget i praksis føre til en uheldig uthuling av verneplikten i Norge, siden det ikke vurderes i sammenheng med den militære verneplikten.

Kap. 451 Samfunnssikkerhet og beredskap

Komiteen viser til at Sivilforsvaret er tillagt store oppgaver som statens forsterkningsressurs når ulykker og uønskede hendelser oppstår rundt omkring i vårt langstrakte land. Det forventes av både enkeltpersoner og myndighetene at sivilforsvarets mannskaper skal være der når vi trenger dem. Komiteen peker på betydningen av at staten må sørge for at tilstrekkelig antall mannskaper årlig blir drillet og trent til disse viktige oppgavene. Mannskapene må utstyres med bekledning og utstyr tilpasset klima og vanskelige arbeidssituasjoner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er på denne bakgrunn fornøyd med at det nå gjennom en ekstraordinær bevilgning i budsjetterminen 2011 på 30 mill. kroner blir innkjøpt nødvendig innsatsbekledning og utstyr tilpasset klima og vanskelige arbeidssituasjoner.

Komiteen merker seg i den sammenheng at mange kommuner mangler lovpålagt kompetanse for sine mannskaper med tanke på deltidsreformen. Komiteen viser til at det i forbindelse med vedtagelse av forskrift om kompetansekrav for deltidsbrannmenn ble lagt inn ekstra midler i rammetilskuddet til kommunene for å finansiere opplæringen. Komiteen vil understreke betydningen av at dette følges opp gjennom at kommunene prioriterer både regionale kurs og kurs på Norges brannskole. Det er viktig at Brannskolen har et øvingsfelt som har en akseptabel standard for å sikre hensiktsmessig opplæring og øving.

Komiteen viser til at kommunene har et betydelig ansvar for god beredskap i sine lokalsamfunn. Det ligger i lovverket et klart definert ansvar for at brann- og redningstjenesten skal fungere godt i alle landets kommuner. For at brann- og redningstjenesten skal takle alle utfordringer de stilles overfor, ligger det et ansvar på kommunene for å gi sine mannskaper tilstrekkelige kunnskaper.

Komiteen viser avslutningsvis til at bærebjelken i vårt redningsarbeid er de mange frivillige aktørene som hver dag står til rådighet når ulykker rammer. Komiteen vil uttrykke støtte til deres innsats for et tryggere Norge og vil arbeide for bedring av frivillighetens framtidige rammevilkår.

Komiteen ser fram til at nytt nødnett skal bli fullt utbygd over hele landet. For de frivillige organisasjonene er det ikke avklart hvorvidt eller i hvilke omfang de skal ha tilgang. Komiteen vil be om at det finnes løsninger som gir frivillige aktører i redningstjenesten tilgang til nødnett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener videre at det må bli større fokus på trening og øvelse av menneskene, og at en i kommende budsjetter må sørge for tilstrekkelige økonomiske rammer.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen i en egen proposisjon bevilger 30 mill. kroner til investeringer i Sivilforsvaret for budsjetterminen 2011. Disse medlemmer vil påpeke at behovet for investeringer er langt større og disse behovene ble avdekket i regjeringens egen melding (St.meld. nr. 22 (2007–2008)). Behovet beløper seg til 162 mill. kroner, noe som har vært klart for alle i 3 år snart. Regjeringens bevilgning vil således bare avhjelpe litt på de store utfordringer Sivilforsvaret står overfor.

Disse medlemmer vil påpeke det avgjørende i at menneskene har funksjonelt og sikkert utstyr når ulykken først er ute. Med den bekledningen Sivilforsvaret i dag bruker, er det stor fare for skader når de brukes i innsats spesielt ved lave temperaturer og ved skogbranner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det på denne bakgrunn ble foreslått i Fremskrittspartiets alternative budsjett en økning av budsjettet med 30 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ser hvilke problemer som ligger i utdanningen av deltidsmennskaper i brannvesenet. Dette til tross for at det skulle ha vært en satsing denne gang. Slik situasjonen er nå mangler man 5 000 deltidsmennskaper. Samtidig er avgangen av personell større enn antallet man utdanner.

Av denne grunn foreslo komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet i Fremskrittspartiets alternative budsjett en økning på 5 mill. kroner til økt opptak til utdanning.

Disse medlemmer mener samlingen av de 4 norske standardiseringsorganisasjonene i 2003 til én organisasjon, Standard Norge, har vist seg å være et vellykket tiltak for å styrke norsk standardisering og øke innflytelsen i det internasjonale standardiseringsarbeidet. Norsk Elektroteknisk komité står imidlertid fortsatt utenfor denne samlingen.

På det europeiske plan har de tilsvarende organisasjoner CEN og CENELEC samlet sine sekretariater i Brussel i én organisatorisk enhet under felles ledelse og styring. Disse medlemmer mener det vil være naturlig at tilsvarende ordning også søkes gjennomført i Norge for å få en bedre utnytting av de samlede standardiseringsressursene. En slik utvikling vil også være i overensstemmelse med den styr-

kingen av norsk standardiseringsinnsats i en enhet som regjeringen hadde for øye ved utarbeidelsen av den nasjonale standardiseringsstrategien som Nærings- og handelsdepartementet la frem i 2008. DSB som yter tilskudd til NEK og har ansvar for effektiv bruk av disse midlene innenfor elektrostandardiseringen, bør medvirke til at vi også i Norge får ett samlet standardiseringssekretariat.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil særlig peke på at regjeringen nå omsider legger til rette for utbygging av nødnett i hele landet. Dette innebærer en betydelig bedring av nød- og beredskapsetatenes evne til ressursstyring, samhandling og kontroll. Samtidig vil disse medlemmer understreke at det er viktig at prosessen ikke blir ytterligere forsinket.

Disse medlemmer vil videre framheve betydningen av at prosessen med anskaffelse av nye redningshelikoptre har kommet et skritt videre. Prop. 146 S (2010–2011) gjør etter disse medlemmers mening at man tar et viktig skritt i retning anskaffelse. Disse medlemmer vil samtidig påpeke at Høyre ved gjentatte anledninger har etterlyst en raskere framdrift for denne anskaffelsen enn det regjeringen har ønsket.

Disse medlemmer konstaterer at Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite har rettet et kritisk søkelys på regjeringens oppfølging av St.meld. nr. 22 (2007–2008) om samfunnssikkerhet. Manglende oppfølging av denne vil etter disse medlemmers oppfatning først og fremst gå ut over nødvendig trening og øvelse av mennskaper. Regelmessige og gode øvelser er etter disse medlemmers mening avgjørende for å opprettholde en god samfunnssikkerhetsmessig beredskap fra Sivilforsvarets side. Disse medlemmer etterlyser en opptrappingsplan fra regjeringen for utstyrsoppgraderingene i Sivilforsvaret, som beskrevet i meldingen om samfunnssikkerhet.

Disse medlemmer vil peke på den forsterkede trusselen fra cyberkriminalitet og cyberangrep. Denne type digitale trusler berører både enkeltpersoner, næringsliv, organisasjoner og nasjonalstater. Etter disse medlemmers mening må det legges til rette for å forsterke innsatsen innen: Forebygging, oppdagelse og hendelseshåndtering, informasjonsdeling, etterretning og etterforskning av hendelser på dette området. I tillegg vil disse medlemmer peke på den økende betydningen av sikring av kritisk infrastruktur og å etablere redundans for de viktigste kjerneområdene. Disse medlemmer imøteser en sterkere satsing fra regjeringen for å bekjempe de stadig nye truslene fra denne kriminaliteten.

Kap. 3451 Samfunnssikkerhet og beredskap

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 452 Sentral krisehåndtering

Komiteen viser til at Krisestøtteenheten (KSE) ble etablert i forbindelse med flodbølgekatastrofen i Asia i 2004, og at det i denne sammenheng ble klargjort at lederdepartementet har ansvar for krisestyring og at regjeringens kriseråd ble opprettet.

Komiteen merker seg også at Krisestøtteenheten ivaretar en kontaktfunksjon for departementets ledelse for at denne skal være oppdatert om relevante hendelser og krisesituasjoner, og bidrar med støttefunksjoner til regjeringens kriseråd.

Komiteen har merket seg at da regjeringsskvar-talet ble utsatt for et terrorangrep 22. juli 2011, etablerte KSE seg svært raskt i Forsvarsdepartementet, og var aldri satt ut av funksjon, til tross for at angrepet blant annet var rettet mot deres lokaler.

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag om å øke bevilgningen til KSE med 7,4 mill. kroner i budsjetterminen 2011 for å erstatte utstyr som ble ødelagt som følge av terrorangrepet 22. juli 2011 slik at det kan etableres et operativt situasjonssenter i Jus-tis- og politidepartementets midlertidige lokaler.

Kap. 455 Redningstjeneste

Komiteen viser til det viktige arbeidet som blir utført ved Hovedredningssentralen (HRS). Den grunnleggende tanke er et samvirke, hvor alle ressurser samfunnet besitter – statlige, fylkeskommunale, kommunale, private og frivillige – som er egnet for akuttinnsats for å redde liv, skal kunne mobiliseres for innsats i redningstjenesten. En slik modell er unik i verdenssammenheng og er en meget kostnadseffektiv måte å drive redningstjeneste på.

Komiteen ser at skal den norske modellen fun-gere i praksis, forutsettes det et sterkt ledelsesele-ment som er i stand til å koordinere innsatsen under hendelsene. En viktig årsak til dette behovet er at norsk redningstjeneste er fragmentert utenom hen-delsene, da de fleste bidragsyterne normalt har andre primæroppdrag enn søk og redning, og dermed vanskeliggjøres koordineringen av svært ulike aktører innenfor redningstjenesten. HRS utgjør i dag dette ledelseselementet som hele den samvirkende red-ningstjenesten hviler på.

Komiteen har merket seg den eksplosive utviklingen av antall hendelser siden år 2000, med en fordobling frem til 2011. Årsaken til denne utviklin-gen er mange. Nye internasjonale nød- og alarmsys-temer, flere muligheter til å kontakte redningstjenes-ten samt lavere terskel for denne kontakten.

Komiteens medlemmer fra Frem-skrittspartiet og Høyre mener at økt ledelses-kapasitet derfor er helt nødvendig. I dag er mini-mumsbemanningen to redningsledere pr. vakt, en bemanning som ikke har blitt endret siden den ble definert i 1985, til tross for den eksplosive utviklin-gen av antall hendelser.

Komiteen mener det er viktig at den organisa-sjonen som er satt til å lede den samvirkende red-ningstjenesten, også selv fremstår som et faglig uav-hengig organ uten sterke bindinger til spesielle fagretninger og at denne faglige nøytraliteten er en viktig forutsetning for å lykkes med det gode samvir-ket HRS leder.

Videre ser komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre at HRS er en meget anerkjent organisasjon internasjonalt, hvor statusen som har blitt opparbeidet har gitt Norge betydelig innflytelse på beslutninger som fattes. Men HRS har måttet avslå ulike forespørsler fra det inter-nasjonale samfunn med bakgrunn i bemanningssitua-sjonen, noe som svekker Norges muligheter for å opprettholde den høye faglige internasjonale kapasi-teten.

Disse medlemmer mener at behovet for egne kommunikasjons- og informasjonsmedarbei-dere er viktig. I dag er det ikke ressurser til å drive aktivt informasjonsarbeid utenom hendelsene, noe som svekker mulighetene for en betydelig forebyg-gende effekt. Også under hendelser så er samfunnets behov for profesjonell mediahåndtering og tilstede-værelse særs viktig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-parti og Senterpartiet, viser til Innst. 2 S (2011–2012) hvor bevilgningen til kap. 455 post 71 Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenes-ten økes med 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Frem-skrittspartiet registrerer at regjeringen har tatt innover seg de store utfordringer som gjør seg gjel-dende knyttet til vedlikehold av en gammel helikop-terflåte i redningstjenesten. Det er derfor gledelig at det bevilges 40 mill. kroner til økt vedlikehold. Sam-tidig er disse medlemmer tilfredse med at man også intensiverer arbeidet med nyanskaffelser av helikoptre, et arbeid som har blitt utsatt i for lang tid.

Disse medlemmer har merket seg prosjektet som er startet i Finnmark med å utvikle et eget res-surs-senter for redning og beredskap i nordområdene. Slik disse medlemmer ser det vil et slikt ressurs-senter ha stort potensial samtidig som det vil dekke et

stort behov ettersom aktiviteten i nordområdene kommer til å øke massivt i fremtiden. Disse medlemmer er informerte om at prosjektet så langt er finansiert av Porsanger kommune. Det står respekt av at en kommune med presset økonomi tar dette ansvaret. Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at redning og beredskap er et statlig ansvar og vil derfor foreslå at staten sørger for finansieringen av prosjektet videre.

På denne bakgrunn foreslo disse medlemmer i Fremskrittspartiets alternative budsjett å bevilge 2 mill. kroner ekstra til videre drift av prosjektet til utvikling av ressurscenteret i Finnmark.

Kap. 3455 Redningstjeneste

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 460 Spesialenheten for politisaker

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre innser viktigheten av å ha et sterkt kontrollapparat som overvåker politiet slik at man unngår overgrep og maktmisbruk fra etats tjenestemenn.

Derfor ønsker komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet en økning i budsjettet på 2 mill. kroner og foreslo dette i Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 467 Norsk Lovtidend

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 468 Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker

Komiteen viser til at kommisjonens arbeid er viktig for å opprettholde rettssikkerheten og at noen saker er omfattende og krever store økonomiske og personellmessige ressurser. Komiteen registrerer at i første halvår 2011 har kommisjonen mottatt 96 begjæringer, hvorav 23 saker er gjenåpnet, 19 saker er ikke tatt til følge og 52 er forkastet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at muligheten for gjenopp-

takelse er et viktig institutt for å sikre den enkeltes rettssikkerhet og eventuelt avdekke uriktige domfellelser. Det er derfor viktig at dette organet har tilstrekkelige ressurser til å foreta en effektiv og betryggende saksbehandling. Disse medlemmer foreslo i Fremskrittspartiets alternative budsjett å bevilge 3 mill. kroner ekstra.

Kap. 469 Vergemålsordningen

Komiteen merker seg at arbeidet med å iverksette ny vergemålslov er godt i gang.

Komiteen vil påpeke betydningen av at rammeverket rundt denne loven er godt på plass ved ikrafttredelse. Komiteen registrerer at Justisdepartementet tar sikte på at loven trer i kraft 1. juli 2013.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er fornøyd med at regjeringen foreslår å styrke post 469 med 42 mill. kroner. Dette vil sørge for en effektiv ikrafttredelse av den nye vergemålsloven som ble vedtatt i Stortinget i 2010.

Kap. 470 Fri rettshjelp

Komiteen viser til at dei ulike tiltaka er målretta mot særskilte utsette grupper som har behov for rettshjelp. Dette vere seg tilskot til dekking av rettshjelpsutgifter i tvistesaker både i og utanfor rettgang. Komiteen meiner med dette at svært mange ressursvake grupper dermed kan få rettshjelp av høg kvalitet og juridisk bistand på eit tidleg stadium.

Komiteen viser også til at ordninga omfattar tilskot til særskilte rettshjelpstiltak som Oslo kommune Fri rettshjelp, Rettshjelpskontoret Indre Finnmark, studentrettshjelpstiltaka, gatejuristprosjekta mm.

Komiteen vil gjere merksam på at det i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2011 blei omdisponert 7,5 mill. kroner frå post 72 til nytt kap. 476, Førstelinjerettshjelp.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig at de som har rett også skal kunne forfølge denne og således få rett i domstolene og i møte med offentlige instanser. At man ikke har økonomiske midler til å forfølge sine rettigheter, skal ikke trenge å være et argument for å unngå å gå til sak.

Videre ønsker disse medlemmer å utvide ordningen med fri rettshjelp til å omfatte flere saks typer. I tillegg vil det være nødvendig å heve inntektsgrensen noe slik at ordningen blir tilgjengelig for flere. Dette kan gjerne kombineres med en differensiering av egenandelen. Disse medlemmer

foreslo i Fremskrittspartiets alternative budsjett å bevilge 4 mill. kroner ekstra under denne posten.

Disse medlemmer viser til at det fortsatt er et udekt behov for rettshjelp i samfunnet og ønsket derfor i sitt alternative budsjett å bevilge 4 mill. kroner ekstra også under post 71.

Disse medlemmer ønsker å styrke de spesielle rettshjelpstiltakene slik at de i større grad kan legge forholdene til rette for sine medarbeidere. Tilbudene disse foretakene gir, utgjør et viktig bidrag for rettssikkerheten til de som trenger det mest. Disse medlemmer vil påpeke at de spesielle rettshjelpstiltakene håndterer en klientmasse på størrelse med det som innvilges av fritt rettsråd. Med tanke på effekten av hver krone man gir disse rettshjelpstiltakene, er det viktig å legge til rette for videre drift hos disse. På denne bakgrunn foreslo disse medlemmer i sitt alternative budsjett å bevilge 5 mill. kroner ekstra under post 72.

Kap. 3470 Fri rettshjelp

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 471 Statens erstatningsansvar

Komiteen viser til at dei utgiftene som her omtalast dekkjer statens utbetalinger etter dei alminnelige erstatningsreglar og erstatningar i høve til straffeforfylging.

Komiteen har merka seg at post 72 har fått ei auka løyving på 10 mill. kroner for å dekkje opp forventa utvikling og på bakgrunn av rekneskapstal.

Kap. 472 Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre

Komiteen finner det gledelig at regjeringen har økt bevilgningen til voldsoffererstatning med nær 200 mill. kroner.

Komiteen viser til at Kontoret for voldsoffererstatning behandler søknader om voldserstatning fra personer som er påført personskade som følge av straffbar voldshandling.

Komiteen vil påpeke viktigheten av å ha en erstatningsordning og klageordning som fungerer i forhold til de behov ofrene og deres pårørende har.

Videre ser komiteen at det vil være større utfordringer tiden fremover som en konsekvens av terrorangrepet den 22. juli 2011. Komiteen er tilfreds med at det i budsjettet for 2012 foreslås en økning av driftsutgiftene til Kontoret for voldsoffererstatning samt Rådgivningskontorene for kriminalitetsofre.

Komiteen vil poengtere at tidsaspektet for erstatning til ofrene og deres pårørende er særlig vik-

tig, da det er en kjensgjerning at mange får satt sine liv på vent i påvente av behandling og en eventuell anke. Derfor er det også viktig at Erstatningsnemnda for voldsofre som ankeinstans får tildelt ressurser da det har opparbeidet seg store restanser der over tid.

Komiteen mener at kvalitet og solid saksbehandling i alle ledd er viktige for at ofrene og deres pårørende skal få den behandlingen som er rettmessig, og viser til forslaget som ligger til behandling i justiskomiteen hvor regjeringen vil vurdere å se nærmere på en helhetlig reform av voldsofferomsorgen i Norge, jf. Dokument 8:156 S (2010–2011).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Erstatningsnemnda har god medisinsk kompetanse, og har stor nytte av dette i sitt arbeid. Tilsvarende kompetanse bør også finnes i førsteinstans.

Flertallet mener derfor at det er behov for at Kontoret for voldsoffererstatning må knytte til seg medisinsk sakkyndige som kan bistå ved behov.

Flertallet går inn for at en andel av de økte midlene til Kontoret for voldsoffererstatning blir brukt til å knytte til seg personer med medisinsk kompetanse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet i mange år har prøvd å få de andre partiene til å innse at det er ofre og de pårørende som bør ha størst oppmerksomhet i etterkant av at kriminalitet er begått. Det er positivt at regjeringen satser på å få ned saksbehandlingskapasitet, men også at summen som er disponibel for utbetaling, er betraktelig økt. Disse medlemmer viser til Dokument 8:156 S (2010–2011) som ligger til behandling i justiskomiteen nå. Forslaget går ut på en helhetlig reform av voldsofferomsorgen i Norge. Det er gledelig at regjeringen møter dette forslaget med finansiering allerede i årets budsjett.

Kap. 473 Statens sivilrettsforvaltning

Komiteen viser til at Statens sivilrettsforvaltning gjør vedtak på flere sivilrettslege felt og har ansvaret for klagesaker etter lov om fri rettshjelp, klager over fylkesmennenes vedtak i tomtefestesaker og oppgåva med stadfesting av testament. Verksemda har også flere sekretariatsfunksjonar for diverse utval, nemnder og kommisjonar.

Kap. 3473 Statens sivilrettsforvaltning

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 474 Konfliktråd

Komiteen meiner at mekling hjå konfliktråda er eit viktig supplement til rettspleia. Komiteen viser i den samanheng til at sekretariatet for konflikt-råda no har ansvaret for drift og utvikling av 22 konflikt-råd.

Komiteen viser til at konfliktråda leverer gode resultat og viser at dei har gode metodar for å løyse straffbare forhold eller sivile ueinigheitar av rettsleg eller utanomrettsleg art.

Komiteen registrerer at departementet gjer framlegg om å auke løyvinga med 8,7 mill. kroner til etablering av 8 nye oppfølgingsteam i konfliktråda. Komiteen er veldig positiv til dette og støt dette framlegget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å styrke rammevilkårene for konfliktrådet da denne formen for konfliktløsning anses svært gunstig for unge førstegangskriminelle. Disse medlemmer vil imidlertid understreke at det ikke legges opp til en utvidelse slik at stadig mer alvorlig kriminalitet innlemmes i ordningen. Disse medlemmer foreslår en planmessig økning av honoraret til konfliktmeglerne.

Av denne grunn foreslo disse medlemmer i sitt alternative budsjett å øke bevilgningen med 5 mill. kroner.

Kap. 3474 Konfliktråd

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 475 Bobehandling

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 476 Førstelinjerettshjelp

Komiteen viser til at dette er eit nytt kapittel på justisbudsjettet som blei oppretta i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2011. Pengane blei overført frå kap. 470. Løyvinga skal dekke pilotprosjekt med førstetterettshjelp, der alle kan få ein times gratis juridisk bistand, uavhengig av inntekt og formue.

Komiteen har merka seg at desse pilotprosjekta er etablert i Buskerud og Rogaland fylker, samt i fem kommunar i eit interkommunalt samarbeid i Lindesnesregionen.

5. Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 5

Tabellen viser forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet i forhold til regjeringens forslag:

Utgifter rammeområde 5 (i hele tusen kroner)				
Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	A, SV, Sp
455		Redningstjenesten		
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten ..	13 984	18 984 (+5 000)
		Sum utgifter rammeområde 5	23 252 639	23 257 639 (+5 000)
Inntekter rammeområde 5 (i hele tusen kroner)				
Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	A, SV, Sp
		Sum inntekter rammeområde 5	1 867 446	1 867 446 (0)
		Sum netto rammeområde 5	21 385 193	21 390 193 (+5 000)

6. Forslag fra mindretall

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen intensivere prosessen med felles lokalisering for politiets spesialtjenester, helikoptertjenesten og Politihøgskolen i Oslo-området.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen om å igangsette evaluering av hundeloven i løpet av 2012.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen gjennomgå alle sider ved forliset av riggen Deep Sea Driller, der både årsaks- og ansvarsforhold belyses og der myndighetenes eventuelle ansvar overfor overlevende og etterlatte avklares.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen innføre en garanti for arbeid til alle politistudenter som består den treårige politiutdanningen slik at de får rett til jobb. Garantien skal gjelde frem til målet om 2 tjenestemenn pr. 1 000 innbyggere er nådd.

7. Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 5

(Justis)

I

På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
61		Høyesterett		
	1	Driftsutgifter	80 808 000	
400		Justisdepartementet		
	1	Driftsutgifter	337 047 000	
	50	Norges forskningsråd	4 784 000	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	8 272 000	
410		Tingrettene og lagmannsrettene		
	1	Driftsutgifter	1 630 386 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	68 975 000	
411		Domstoladministrasjonen		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410 post 1	70 237 000	
413		Jordskiftedomstolene		
	1	Driftsutgifter	206 311 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	8 692 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
414		Forliksråd og andre domsutgifter		
	1	Driftsutgifter	137 923 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	41 219 000	
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	1	Driftsutgifter	3 392 123 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430 post 1</i>	71 306 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	21 364 000	
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	72 000 000	
	70	Tilskudd	22 961 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)		
	1	Driftsutgifter	168 188 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	9 707 770 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	193 485 000	
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	7 352 000	
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	72 152 000	
	60	Tilskudd til kommuner til SLT-tiltak	5 000 000	
	70	Tilskudd	25 790 000	
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	3 774 000	
	73	Tilskudd til EUs yttergrensefond	72 800 000	
441		Oslo politidistrikt		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	2 110 192 000	
442		Politihøgskolen		
	1	Driftsutgifter	505 783 000	
445		Den høyere påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	142 356 000	
446		Den militære påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	7 356 000	
448		Grensekommissæren		
	1	Driftsutgifter	5 559 000	
450		Sivile vernepliktige		
	1	Driftsutgifter	10 393 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
451		Samfunnssikkerhet og beredskap		
	1	Driftsutgifter	570 065 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 679 000	
	70	Overføringer til private	5 383 000	
452		Sentral krisehåndtering		
	1	Driftsutgifter	10 385 000	
455		Redningstjenesten		
	1	Driftsutgifter	781 299 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	16 857 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 647 000	
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	18 984 000	
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	92 288 000	
460		Spesialenheten for politisaker		
	1	Driftsutgifter	38 092 000	
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.		
	1	Driftsutgifter	978 386 000	
467		Norsk Lovtidend		
	1	Driftsutgifter	3 249 000	
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker		
	1	Driftsutgifter	14 427 000	
469		Vergemålsordningen		
	1	Driftsutgifter	62 419 000	
470		Fri rettshjelp		
	1	Driftsutgifter	6 191 000	
	70	Fri sakførsel	459 922 000	
	71	Fritt rettsråd	190 900 000	
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak	29 456 000	
471		Statens erstatningsansvar		
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	103 842 000	
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	29 800 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre		
	1	Driftsutgifter	45 608 000	
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	<u>376 478 000</u>	
473		Statens sivilrettsforvaltning		
	1	Driftsutgifter	<u>38 033 000</u>	
474		Konfliktråd		
	1	Driftsutgifter	<u>72 976 000</u>	
475		Bobehandling		
	1	Driftsutgifter	72 785 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	<u>8 490 000</u>	
476		Førstelinjerettshjelp		
	1	Driftsutgifter	<u>7 640 000</u>	
		Totale utgifter		<u>23 257 639 000</u>
Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner

Inntekter

3400		Justisdepartementet		
	1	Diverse inntekter	90 000	
	2	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	<u>1 063 000</u>	
3410		Rettsgebyr		
	1	Rettsgebyr	165 739 000	
	3	Diverse refusjoner	<u>1 547 000</u>	
3413		Jordskiftedomstolene		
	1	Saks- og gebyrinntekter	14 199 000	
	2	Sideutgifter	<u>8 774 000</u>	
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	2	Arbeidsdriftens inntekter	72 700 000	
	3	Andre inntekter	<u>20 100 000</u>	
	4	Tilskudd	<u>2 062 000</u>	
3432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)		
	3	Andre inntekter	<u>462 000</u>	
3440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten		
	1	Gebyr - pass og våpen	261 600 000	
	2	Refusjoner mv.	<u>246 237 000</u>	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	3	Salgsinntekter	52 173 000	
	4	Gebyr - vaktelskap	11 207 000	
	6	Gebyr - utlendingssaker	111 650 000	
	7	Gebyr - sivile gjøremål	670 021 000	
3441		Oslo politidistrikt		
	2	Refusjoner	25 817 000	
	3	Salgsinntekter	217 000	
	5	Personalbarnehage	5 394 000	
3442		Politihøgskolen		
	2	Diverse inntekter	11 592 000	
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter	10 090 000	
3451		Samfunnssikkerhet og beredskap		
	1	Gebyr	125 950 000	
	3	Diverse inntekter	22 391 000	
3455		Redningstjenesten		
	1	Refusjoner	21 697 000	
3470		Fri rettshjelp		
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	2 340 000	
3473		Statens sivilrettsforvaltning		
	1	Diverse inntekter	5 000	
3474		Konfliktråd		
	2	Refusjoner	2 329 000	
		Totale inntekter		1 867 446 000

II

Merinntektsfullmakter

1. Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2012 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 61 post 1	kap. 3061 post 3
kap. 400 post 1	kap. 3400 post 1
kap. 410 post 1	kap. 3410 post 3
kap. 411 post 1	kap. 3411 post 3
kap. 413 post 1	kap. 3413 post 1
kap. 413 post 21	kap. 3413 post 2
kap. 430 post 1	kap. 3430 postene 3 og 4

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 430 post 21	kap. 3430 post 2
kap. 432 post 1	kap. 3432 post 3
kap. 440 post 1	kap. 3440 postene 2, 3, 4 og 6
kap. 441 post 1	kap. 3441 postene 2, 3 og 5
kap. 442 post 1	kap. 3442 postene 2 og 3
kap. 451 post 1	kap. 3451 postene 3 og 6
kap. 455 post 1	kap. 3455 post 1
kap. 462 post 1	kap. 3462 post 1
kap. 472 post 1	kap. 3472 post 1
kap. 473 post 1	kap. 3473 post 1
kap. 474 post 1	kap. 3474 post 2

2. overskride bevilgningen under kap. 451 Samfunnssikkerhet og beredskap, post 1 Driftsutgifter, med inntil 75 pst. av inntekter ved salg av sivilforsvarsanlegg og fast eiendom. Inntekter inntektsføres under kap. 3451 Samfunnssikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2012 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter	40 mill. kroner

IV

Videreføring av bobehandling

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2012 kan bestemme at det under ordningen med utgifter til fortsatt bobehandling pådras forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 10 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 33 mill. kroner.

V

Nettobudsjetteringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2012 kan:

1. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, inntektene ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet, samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet
2. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter,

tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling

3. trekke salgsomkostninger ved salg av faste eiendommer fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 3451 Samfunnssikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.

VI

Avhendelse av Vagle leir

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2012 kan avhende Vagle leir i Sandnes kommune. Uansett verdi kan eiendommen selges direkte til Rogaland fylkeskommune til markedspris, innenfor EØS-avtalens bestemmelser.

VII

Avhending av sivilforsvarsanlegg

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2012 kan overdra sivilforsvarsanlegg til en verdi av inntil 100 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

VIII

Stortingets rettferdsvederlagsordning

Stortingets utvalg for rettferdsvederlag får fullmakt til å tilstå rettferdsvederlag av statskassen med inntil 250 000 kroner for hver enkelt søknad, dog slik at grensen er 500 000 kroner for hiv-ofre og 300 000

kroner for tidligere barn i barnehjem, offentlige fosterhjem og spesialskoler. Søknader der utvalget anbefaler å innvilge erstatning som er høyere enn nevnte beløp, fremmes for Stortinget til avgjørelse. Det samme gjelder søknader som etter utvalgets vurdering reiser spørsmål av særlig prinsipiell art.

Oslo, i justiskomiteen, den 25. november 2011

Per Sandberg

leder

Hans Frode Kielland Asmyhr

ordf. for kap. 410, 411, 475 og 3410

Jan Böhler

ordf. for kap. 440, 441, 442, 3440, 3441 og 3442

Akhtar Chaudhry

ordf. for kap. 432, 466, 468 og 3432

André Oktay Dahl

ordf. for kap. 61, 445 og 467

Tore Hagebakken

ordf. for kap. 451 og 3451

Sigvald Oppebøen Hansen

ordf. for kap. 470, 471, 473, 474, 476, 3470, 3473 og 3474

Jenny Klinge

ordf. for kap. 413, 450, 452, 3413 og 3450

Anna Ljunggren

ordf. for kap. 414

Åse Michaelsen

ordf. for kap. 448, 455, 472 og 3455

Tove-Lise Torve

ordf. for kap. 430, 460 og 3430

Anders B. Werp

ordf. for kap. 400, 446, 469 og 3400

